

№ 267 (9434) 7 DEKABR 2023-cü il CÜMƏ AXŞAMI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

"Biz regiona sülhü artıq gətirmişik"

Prezident İlham Əliyev "Qarabağ: 30 ildən sonra evə dönüş. Nailiyətlər və çətinliklər" Forumunda iştirak edib

Dekabrn 6-da ADA Universitetində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə ADA Universitetinin və Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə "Qarabağ: 30 ildən sonra evə dönüş. Nailiyətlər və çətinliklər" Forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumu açan ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev dedi: Zati-aliləri Prezident İlham Əliyev, ADA Universitetinin təşkil etdiyi forumun hörməti iştirakçıları.

Conab Prezident, bu gün Sizi və bütün iştirakçıları təxəllüs etməyə imkan verəcək.

Conab Prezident, forum iştirakçıları ilə görüşməye razılıq verdiyinə və məcmuri köçkünlərin qayğısıyla bağlı müzakiroda iştirak etdiriyinə görə Sıızın üzəggörün liderliyinə sayəsində mümkün olmuşdur. Prezident İlham Əliyevin uzunmüddəli seyləri ilə bütün Azərbaycan ciyyiyəti vahid amal namına sefərbar oldu. Bu qotiyəlli Qələbə Qarabağın 30 illik işğalma son qoydu. Conab Prezident, icaze verin Sizi bə misilsiz nailiyət münasibətə töbrik edim və Sıız Qarabağın bərpası və yenidən qurulması işində uğurlar diləyim.

Qarşımızda nəhəng vəzifə var. İnfrastruktur layihələri ilə yanaşı əsas vəziyyət azərbaycanlı məcmuri köçkünlərin rahat qayğısı və məskunlaşmasıdır. Bir milyon yaxın azərbaycanlı işgali qurbanı olub, onların evləri talan edilib və dağdırılıb. Hökumətin tapşırığı osasında son 3 il ərzində ADA Universitetinin

tədqiqatçıları məcburi köçkünləri ilə görüşərək onların ehtiyaclarını və prioritetlərini daha yaxşı anlamaq üçün müxtəlif sorular aparmışdır. Onların əksəriyyəti doğma şöhr və kəndlərinə qayıdışla bağlı böyük istək ifadə etmişdir.

Dünen forum iştirakçıları azad olunmuş Zongilan rayonunun "ağılı" və ekoloji cəhətdən tozlu Ağlı könündəki inkişafın sahidi olmuşlar.

Məşhur beynə və tədqiqat mərkəzlərinə temsil edən 60-dan artıq xarici qonağın iştirak etdiyi bu forum qayğı prosesinin sosial, iqtisadi, təhlükəsizlik və infrastruktur aspektlərinin və Azərbaycanda beynəlxalq təcrübənin təbliğini müzakiro etməyə imkan verəcək.

Conab Prezident, forum iştirakçıları ilə görüşməye razılıq verdiyinə və məcmuri köçkünlərin qayğısıyla bağlı müzakiroda iştirak etdiriyinə görə Sıızın üzəggörün liderliyinə sayəsində mümkün olmuşdur. Prezident İlham Əliyevin uzunmüddəli seyləri ilə bütün Azərbaycan ciyyiyəti vahid amal namına sefərbar oldu. Bu qotiyəlli Qələbə Qarabağın 30 illik işğalma son qoydu. Conab Prezident, icaze verin Sizi bə misilsiz nailiyət münasibətə töbrik edim və Sıız Qarabağın bərpası və yenidən qurulması işində uğurlar diləyim.

İt hasab edirəm, çünki bu tomas vaxtı biz bir sira vacib məsələləri müzakirə edirik. Mən də beynəlxalq ekspert dairələrində regionumuzda cərrəyan edən son proseslərlə bağlı hansı sualların olduğunu dəvət etmişəm.

Regionda voziyyət deyisir və böyük dərəcədə dəyişikliklərin təsəbbüsü kənarətlenir. Bu, töbükür, çünki biz Azərbaycanın beynəlxalq soviyyədə tanınmış orazisinin üzərində suverenliyini tam bərpa etməli idik. Biz bunu sülh yolu ilə etmək istəirdik, eyni şəkildə biz təqribən 30 il ərzində Ermenistan ilə münaqişəni dinc yolla həll etmək istəyirdik. Lakin, təsəssüflər olusun ki, bu mümkün olmadı. Bunun bir çox себəbi var idə və biz onları öten görüşlərimizdə otaqlı müzakirə etməliyik.

May ayındaki sonuncu görüşümüzdən sonra may ayının sonunda Laçın qayıtmış məcmuri köçkünlərlə görüşərək mən voziyyətə bağlı mövqeyimi ifadə etdim və bildirdim ki, bu məsələnən normal hollu yolu tapmaq üçün imkan var. Onu da dedim ki, separatçılardan liderlərinin təslim olacaq təqdirdə onların amnistiyətə düşmək füsrəti olacaqdır. Bu, ictimai bəyanat iddi. Təsəssüflər olsun ki, bərda mənim sözlərim lazımi şəkildə qiymətləndirilmədi. Hazırda separatçılardan liderləri Azərbaycandadır. Onlar bura goləşəblərdən buna etmədilər.

Biz ikil yarım bundan əvvəl suverenliyimizi bərpa edərək gözlədəndən sonra may ayının sonunda bir qrup beynəlxalq mütəxəssis ilə Şuşada görüşdük və şadam ki, bu dəfə siz Azərbaycanın daha bir azad edilmiş bölgəsi olan Zongilanə bərpa etdiniz, bərpa və məskunlaşma işlərinin sahidi olduğunuz. Mən bu cür toplantıları faydalı-

yimizin sahidi olduğum - Qarabağda Ermenistana məxsus böyük sayıda hərbiçilər var idə və onlar orada beynəlxalq hüquqa möhər qoymadan yerləşdirilmişdir. Onların sayı 15 minə yaxın idi. Üç il ərzində bizi səbirlə davrandıq, ümidi edirdik ki, nəhayət, bu vəziyyətin həll yolu təpiləcək. Biz dərk edirdik ki, vəziyyət anomraldır və ikinci Qarabağ mühərbiyi bitəndən sonrakı dövrde bizim təklifimiz çox aydın idi - Qarabağda yaşayış insanlar iki seçimi var. Biri Azərbaycan vətəndaşları olmaqdır və bizi bunun üçün hüquq və təhlükəsizlik çərçivəsi yaradır. Yaxud yaşayış üçün başqa yer tapşırınlıq. Başqa seçim yoxdur. Digər seçim isə özlərinin hesab etmədikləri ölkədə yaşayış və işləmə üçün icazənin alınmasıdır.

Bu seçimlər verilmişdir və təsəssüflər olsun ki, bizim müraciətlərimiz və bəyanatlarımız lazımi şəkildə deyərdir.

May ayında Şuşadakı görüşümüzdən sonra may ayının sonunda Laçın qayıtmış məcmuri köçkünlərlə görüşərək mən voziyyətə bağlı mövqeyimi ifadə etdim və bildirdim ki, bu məsələnən normal hollu yolu tapmaq üçün imkan var. Onu da dedim ki, separatçılardan liderlərinin təslim olacaq təqdirdə onların amnistiyətə düşmək füsrəti olacaqdır. Bu, ictimai bəyanat iddi. Təsəssüflər olsun ki, bərda mənim sözlərim lazımi şəkildə qiymətləndirilmədi. Hazırda separatçılardan liderləri Azərbaycandadır. Onlar bura goləşəblərdən buna etmədilər.

→ 2-6

ABŞ yeni reallıqları nəzərə almaqla sülh prosesinə töhfə verə bilər

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrn 6-da ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Ceyms O'Brayn qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ABŞ Dövlət katibinin köməkçisi Ceyms O'Brayn ölkəmizə səfərinin ikiterəfli əlaqələrin müxtəlif aspektlərinin müzakirəsi və regional məsələlər ətrafında fikr mübadiləsinin aparılması baxımdan əhəmiyyəti qeyd edildi.

→ 8

İlham Əliyev
Sadır Japarovu təbrik edib

Dekabrn 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Qırğız Respublikasının Prezidenti Sadır Japarov zəng edib.

Prezident İlham Əliyev Sadır Japarov'a ad günü münasibətə somimi töbriklerini və xoş arzuları çatdırıb, ona möhəkəm cansağlığı və ali dövləti fealiyyətyində uğurlar arzulayıb.

Qırğızistandan Prezidenti göstərilən diqqət və töbrika görə Prezident İlham Əliyevə minnədarlığı bildirib. Dövlətimizin başçısı Qırğızistandan Prezidenti ilə hom Azərbaycanda, hom də

Qırğızistanda keçirdiyi görüşləri məmənunluqla xatırlayıb, görüşlər zamanı aparılmış müzakirələrin qarşılıqlı etimadə və dəstəye osaslanan dostluq və qardaşlıq münasibətlərimizin genişlənməsinə, strateji tərəfdəşliyimizin inkişafına mühüm təkan verdiyini qeyd edib.

Tələfon danışıqı osasında Azərbaycanın və Qırğızistannın SPECA, Türk Dövlətləri Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurla əməkdaşlıq etdikləri vurgulanıb.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

Finlandiya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Sauli Niinistöyə

Hörmətli cənab Prezident,

Finlandiya Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından səmimi-qəlbən töbrik edirəm.

Bu bayram gündündə Sizi möhəkəm cansağlığı, işlərinzdə uğurlar, xalqınızın daim əmin-amanlıq və firavənlər diləyirəm.

Hörmətlə,

Bakı şəhəri, 4 dekabr 2023-cü il

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetini ifşa edir

Riyakar siması faş olan bu ölkə hikkəsindən azad mediaya hücum çəkir

Prezident İlham Əliyevin oktyabrın 20-de keçirilən "Neokolonializm: İnsan Hüquqlarının Pozulması və Ədalətsizlik" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılara müsaciətində dənyaya boyan etdiyi kimi, Qəribin

"demokratiya temsilçisi" Fransa XXI əsrde də müstəmləkəcilik siyaseti həyata keçirməkdə, xalqların hüquqlarını təpdamazaq, ölkələrin tövsiyələrinə tələmətə tələmətə, mənimləməkədən ibarət.

→ 11

ACG-nin yeni platformasında ilk hasilat quyusunun qazılmasına başlanıb

ACE adlanan bu qurğudan ilk hasilat 2024-cü ilin əvvəlinə gözlənilir

Bir neçə ay əvvəl Bayıl tikinti-quraşdırma sahəsində Xoşordəki daimi yerinə yola salınmış platformanın üst modullarının dənizdə bütün quraşdırma işləri və istismar sınaqları təhlükəsiz şəkildə tamamlanıb. Platformadan

qazılmağa başlayan quyunun ümumi dərinliyinin 3188 metrədək olacaq gözlənilir. Bu dərinliyə çatmaq üçün qazma işlərinin toxmınan üç ay çəkəcəyi nəzərdə tutulur.

→ 15

“Biz regiona sülhü artıq gatirmışık”

Əvvəli 2-ci səh.

Əgər üç il əvvəl onları qəbul et-səydiłər və ya əsasən qəbul etsəy-diłər, antiterror tədbirlərinə ehtiyac qalmayacaqdı.

Beləliklə, bu, keçmişdə qalıb. Amma bilməliyik ki, bu, Ermənistanın deyil, Azərbaycanın sülh tərəfdarı olduğunu nümayiş etdirir. Son ayların başqa bir nümunəsini də misal göstərmək olar. Beşaltı şərh mübadiləsi aparılıb - ilkin Azərbaycan layihəsinə şərhlər verilib. Ermənistən şərhləri, Azərbaycanın şərhləri, fikir ayrılıqları, razılaşmalar. Xarici işlər nazirləri bir neçə dəfə müxtəlif yerlərdə görüşüb. Son şəhərimizi sentyabrın 11-də göndərmişik. Beləliklə, bu sülh sazişinin nə olduğu haqqında daha ətraflı məlumat vermək üçün deyim ki, bu, 20-dən az maddədən ibarət maksimum altı-yeddi səhifəlik bir sənəddir. Beləliklə, belə kiçik bir sənədə Ermənistana bizi cavab vermək üçün 70 gün vaxt lazım olub və onlar yalnız Azərbaycanın xarici işlər naziri bunu açıqlayan- dan sonra ("İki aydır gözlöyirik, ni-yə cavab vermirsiniz?" deyəndən sonra) cavab verdilər.

sonra) cavab verdilər.

Deməli, bu onu göstərir ki, bu prosesi gecikdirən tərəf Azərbaycan deyil, Ermənistandır. Niyə gecikdirdilər? Bunu bilmirəm. Bu, onların öz qərarı idi, yoxsa bəzi Avropana paytaxtlarında yeni dostları tərəfindən məsləhət görülüb? Bunu bilmirəm, yalnız ehtimal edə bilərəm. Amma fakt budur ki, sentyabrın 11-də göndərdiyimiz şərhlərə cavabı noyabrın 21-də aldıq. İndi Xarici İşlər Nazirliyimiz həmin şərhləri nəzərdən keçirir və biz onu geri göndərəcəyik. Düşünürəm ki, bundan sonra xarici işlər nazirlərinin görüşü məqsədə uyğun olacaq. Çünküindi görürük ki, biz hələ də konsensusa yaxın deyilik, amma Ermənistanın əvvəldən təkid etdiyi bir çox mühüm məsələlər artıq mövcud deyil. Onlar, ümumiyyətlə, mövcud deyil və şərhlərində də yoxdur. Təfərruatlara çox varmaq istəmirəm, çünkü bunun məxfi sənəd olduğunu bəs düşürsünüz.

Düşünürəm ki, indi biz daha bir addım atırıq. Amma yenə də Azərbaycan təşəbbüskar ölkə olub, Azərbaycan faktiki olaraq öz iradəsini nümayiş etdirən ölkə olub və ümid edirəm ki, razılığa gəlmək çox vaxt aparmayacaq. Amma bircə müşahidə ondan ibarətdir ki, sülh sazişi, əslində, sülhü tam əks etdirmir. O sülhü pozan bir çox ölkə arasında sülh müqaviləleri bağlanıb. Yaxud o vaxt Sovet İttifaqı, indiki Rusiya ilə Yaponiya arasında sülh sazişi yoxdur. Ancaq, eyni zamanda, Rusiya-Ukrayna müharibəsindən əvvəl bu ölkələr çox yaxın tərəfdəşlər və dostlar idi - çoxlu bizneslər, çoxlu investisiyalar, çoxlu qarsılıqlı əlaqələr mövcud idi.

Beləliklə, bu ölkələr üçün, istər Sovet İttifaqı, istərsə də Rusiya və Yaponiya olsun, formal sülh sazişi normal qarşılıqlı fəaliyyət üçün maneçilik törətməyib. Eyni tarixi nümunəni görmüş kimi görünmək istəmirəm, ancaq bu da variantlardan biridir. Düşünürəm ki, sülh sazişindən danışarkən bunun yalnız formal tərəfini fikirləşməməliyik. Bizə, əslində, nə lazımdır, yəni, Azərbaycana nə lazımdır? Ermənistanda heç bir revansızım cəhdlərinin olmayacağı ilə bağlı qəti şəkildə, təsdiqlənmmiş zəmanət lazımdır. Bu, bizə niyə lazımdır? Çünkü biz Ermənistanda nə baş verdiyini bilirik və həmçinin bilirik ki, Ermənistannın bəzi Avropa paytaxtlarında çox

Hemin paytaxtin adini qeyd etmədən belə, məncə, hamı kimi nəzərdə tutduğumu anlayır. Beləliklə, bu, bir təkan rolunu oynaya bilər. Hələlik bunlar təxribatçı məsləhətlərdir, lakin onların dağıdıcı məsləhətlərə çevriləcəyini istisna etmirik. Deməli, iki ölkə arasında daha müharibə olmayacağına, Ermənistanın vəziyyətlə tam razılışdıığına və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı dediklərini həqiqətən nəzərdə tutduğuna dair zəmanetimiz olmalıdır. Onlar keçmiş "Dağılıq

etdikləri status münasibətilə təbrik edirik. Başa düşürük ki, əlbəttə, bu, bir prosesdir. Bəzi ölkələrin uzun illər gözlədiyini bilirik. Mən Türkiyənin adını çəkmək istəmirəm. Çünkü Türkiyənin uzun illər namizəd olmasına baxmayaraq, onu Avropadan uzaq tutmaq qətiyyən qəbul edilməz və ədalətsiz yanaşma idi. Həmçinin Balkan regionuna baxsanız görərsiniz ki, ölkələr hələ də gözləməli olurlar. Avropaya gedən yolda müzakirələrlə bağlı indiki vəziyyəti gördüyüüm qədər genişlənmə ilə bağlı konsensus yoxdur, amma hər halda bu, mənim müşahidəmdir, hər bir halda uğurlar arzulayıram. Gürcüstan Aİ-yə üzv olunduqda əminəm ki, bizim münasibətlərimizdə, eləcə də enerji əməkdaşlığı ilə bağlı heç nə dəyişməyəcək. Çünkü siz bilirsınız ki, Avropa bizim enerji ehtiyatlarımızın əsas istiqamətidir, istər neft, istərsə də qaz olsun. Avropa Enerji Komissiyası Azərbaycanı artıq ümumavropa qaz tədarüküsü adlandırib, bu doğrudur. Deməli, artıq bir çox ölkələr bizim qazımızı alır. Onların əksəriyyəti Avropa ölkələridir və digərləri da alacaq. Çünkü biz indi nəinki danışıqlar prosesindəyik, həm də Avropa ölkələri arasında fizi ki əlaqələr qurur və bəziləri ilə danışıqlar aparırıq, ona görə də heç nə dəyişməyəcək. Düşünürəm ki, Azərbaycanın xarici siyaset konsepsiyasında çox praqmatik səbəblərə görə Aİ-yə üzv olmaq hədəfi yoxdur, çünkü bizi heç vaxt qəbul etməyəcəklər. Səbəb də çox aydındır və biz bunu başa düşürük.

Biz virtual deyil, real dünyada yaşayırıq. Əgər qəbul edilməyəcəksinizsə, niyə qapını döyməlisiniz? Əgər onlar sizi istəmirlərsə, siz yalnız ev sahibini qıcıqlandıracqsınız və yalnız özünüzü alçalacaqsınız.

Biz münasibətləri necə qurmağın yolunu tapmışıq. Bununla belə, deyordim ki, cənab Borrelin son bəyanatı tamamilə faydasızdır. Onun Qarabağı tərk etmiş 150 min erməni ilə bağlı dünənki açıqlaması yalandır. Təəssüf edirəm ki, belə bir təcrübəli avropalı diplomat yalan danışır. Hətta ermənilərin özləri Qarabağı tərk edənlərin 150 min yox, 100 min olduğunu deyirdilər. Əgər cənab Borrel bir ay ərzində belə davam etsə, 200 min olacağını söyləyəcək. Bu, onun gördüyü yuxulardan asılı olacaq. Amma yenə də, nəinki rəqəmlərlə olan bu manipulyasiya, heç bizim etmədiyimiz bir şeylə bağlı Azərbaycana qarşı ittihamlar da qətiyyən yolverilməzdir. Xüsusən də qəribədir ki, onun ölkəsi bizim Xarici İşlər Nazirliyinin də artıq elan etdiyi kimi, separatizmdən əziyyət çəkib. Bəs o, separatçıları necə müdafiə edə bilər? Bu, çox qəribədir. Beləliklə, sualınıza daha geniş şəkildə yanaşaraq deyə bilərəm ki, birincisi, mən əminəm, Gürcüstan Al-ya üzv olduqda bizim münasibətlərimizdə heç nə dəyişməyəcək. Əksinə, Al-də bizi müdafiə edəcək daha bir yaxın dostumuz olacaq. Ümid edirik ki, Avropa Parlamentinin gürcü deputatları avropalı parlamentarilərini Azərbaycanla bağlı maarifləndirə-

Niyə belə deyirəm? Çünkü Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti cənab Şarl Mişellə telefon danışqlarımın birində ona demişdim ki, Avropa Parlamentinin sədri xanım Metsola bizim antiterror tədbirlərindən sonra bəyan etmişdi ki, Azərbaycanla qaz sahəsində olan münasibətlərə və qaz müqavilələrinə xitam verilməlidir. Mən cənab Şarl Mişelə dedim ki, yəqin o, bu işlərin necə idarə olunduğunu bilmir. Çünkü tərəflərdən biri müqaviləni ləğv edərsə, o, cərimə ödəməlidir. Birincisi, o, Avropa İttifaqının enerji siyasətinə cavabdeh olanlardan soruşmalıdır ki, Rusiyadan tədarükün kəsilməsinə görə keçən il Avropa İttifaqı Azərbaycandan Avropa üçün daha çox qazla kömək göstərməsini necə xahiş edib və biz buna necə cavab verdik? Təəssüf ki, belə insanlar var. Deyordim ki, Avropada liderlər arasında cənab Borrel, xanım Metsola kimi populist insanlar var. Mən həmişə açıq danışmağa üstünlük verirəm, çünkü onların yürütdüyü siyasətlə və Azərbaycana olan münasibəti ilə tamamilə razi deyiləm. Çünkü bu, ədalətli deyil və bu, Avropa İttifaqının və Avropa institutlarının məraqlarına uyğun deyil. Ancaq ümumilikdə Avropa Komissiyası haqqında danışanda, bizim çox gözəl münasibətlərimiz var. Biz buna böyük əhəmiyyət veririk, onlar strateji əhəmiyyət daşıyır. Bu, təkcə enerji və neft-qaz sahəsini əhatə etmir. Tezliklə hidrogen sahəsində də əməkdaşlıq edəcəyik. Bilirsiniz ki, Gürcüstanı, Azərbaycanı, Ruminiyani və Macarıstanı bağlayan bir ləyiğə olacaq. Yəni, oyun qaydalarında böyük dəyişiklik olacaq və bu, artıq icra prosesindədir.

Tezliklə texniki-iqtisadi əsaslandırma ilə bağlı yekun hesabatımız olacaq və ümid edirik ki, tikintiye başlayacaq. Bu, nəqliyyatla, bağlılıqla əlaqəlidir. Cozef Borrel kimi insanlar üçün xəritəyə baxmaq və Azərbaycanın harada yerləşdiyiనi görmək kifayətdir. Əgər onlar Mərkəzi Asiyada fəal olmaq istəyirlərse və biz görürük ki, onlar istəyirlər, biz hər iki istiqamətdə hərəkətləri götürürük. Onlar Azərbaycandan necə yan keçə bilərlər? Orta Asiya ölkələri ilə İran vasitəsilə əlaqə quracaqlar, yoxsa Rusiya vasitəsilə? Yoxsa qanadları var? Ona görə də bu bəyanatları verməzdən evvəl bu barədə düşünməlidirlər.

Asiya üçün imkanlar yaradacaq və o, Qara dənizin Aralıq dənizi ilə daha sonra isə Avropaya qoşulmaq baxımından çox perspektivli olacaq. Eyni zamanda, Çin, Qırğızistən və Özbəkistan arasında dəmir yolunun inkişafı üçün milli prioritetimiz var ki, bu Orta dəhlizlə bir ləşdirilsə, Cənubi Asiyani Avropa ya qədər birləşdirən bütün Mərkəzi Asiya ölkələri üçün faydalı olarıb layihə olar. Biz, həmçinin Qara bağın qayıdışı və Al-nin geosiyasının dinamikası fonunda imkanları çox yaxşı başa düşürük, lakin bəzən məhdudiyyətlər də var. Hansı çətinliklərlə üzləşəcəyimiz və bu laiyələri həyata keçirmək üçün çətinliklərin öhdəsindən gəlmək istiqamətində birlikdə necə işləyə biləcəyimiz barədə fikrinizi bilmələ istərdim. Çox sağlam olun.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağlam olun. Sadəcə olaraq, sizin de dikkərinizə balaca düzəliş etmələ istəyirəm - Özbəkistan ilk ölkələr dən biri deyil, bizə qardaşcasına yardım və dəstək təklif edən ilk ölkədir. Qardaşım Prezident Mirziyoyevlə birlikdə Füzulidə özbək xalqının dahi oğlu Mirzə Uluqbeyin adını daşıyan məktəbin açılışını etdi və bu, yenidənqurma işinə həm də qardaşlıq münasibətlərimizi zə böyük töhfə oldu. Çünkü təkcə Füzulidə yaşayanlar deyil, bütün Azərbaycan xalqı bunu heç vaxt unutmayacaqdır.

Elə bu yaxınlarda Prezident Mirziyoyev ilə Bakıda görüşmüştə

Mən həyəcən Bakıda görüşmişəm və o da mənə söyledi ki, bu onun bulağında Bakıya artıq 3-cü səfəridir. Mən ona xatırlatdım ki, keçən il mən də Özbəkistana üç dəfə səfər etmişəm. Dediym odur ki, ikinci ölkə arasında bizim çox sıx şəxsi əlaqələrimiz mövcuddur, hələ mən nazirliliklər səviyyəsində olan əlaqələri demirəm.

Biz nəqliyyat, enerji, investisiyalar, avtomobil sənayesi sahələrində çox geniş əməkdaşlıq gündəliklə hazırlamışıq. Bu, həqiqətən də hər iki tərəfin fəxr edə biləcəyi və gələcək üçün böyük potensiala malik tərəfdəşliqdır. Beləliklə, biz qarşılıqlı investisiya layihələrimizin başlangıcında artıq beş yüz milyon dollarlıq ilkin ehtiyatları olan birgə investisiya fondu yaratmışıq. Artıq heyətlərimiz hər iki ölkədə və üçüncü ölkələrdə birgə sərmaya qoyacağımız layihələri müəyyənləşdirir.

Kommunikasiya əlaqələri baxı
mından siz, həmçinin Qırğızıstan
və Çini mühüm dəmir yolu layihə
sinə start verilməsi münasibətilə
təbrik edirəm. Bilirəm ki, bu, uzun
illərdir müzakirə olunub və indi
onun başlanması rəsmi olaraq elan
edilib. Təbii ki, bu, Orta dəhlizə böy়ü
yük töhfə və bizim üçün çox cəlbə
dici olacaq, çünkü istiqamət Xəzərə
doğrudur. Hətta indi heç dəmir yolu
olmadan Özbəkistan şirkətləri üçün
Transxəzər marşrutundan istifadə
etmək imkanları var və bunu böyüklə
həcmə olmasa da edirlər. Amma
düşünürəm ki, bu, zamanla artacaq
və daha cəlbedici olacaqdır. Çünkü
indi biz nəqliyyat infrastrukturumu
zun rəqəmsallaşdırılması ilə bağlı
məsələlər üzərində fəal işləyərik.

sətlə bağlı işlər aparırıq. Məşru
zaman baxımından, şübhəsiz ki, da
ha cəlbedicidir, lakin açıq şəkildə
görünən dəniz məşruṭu ilə müqayi
sədə rəqabəti deyil.

Bizim vəzifəmiz marşrutu kommersiya baxımından daha cəlbedici etməkdir. Bu məqsədlə, əlbettə, təriflər, rəqəmsallaşdırma üzrə birgə siyaset həyata keçirilməlidir ki,yük göndərənlər öz yüklerinin hərəkəti-ni izləyə bilsinlər. Bundan əlavə, infrastruktura fiziki investisiya yatırımlıdır. Biz Bakıdan Gürcüstan sərhədinə qədər olan dəmir yolu-nun yenidən qurulmasını artıq tam başa çatdırmışıq. İndi qatarın sürəti saatda 120 kilometrdir və bu da bir neçə il əvvəl ilə müqayisədə (50-60 km/s) daha sürətlidir.

Eyni zamanda, hesab edirəm ki bir-iki aya Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun Gürcüstan seqmentinin genişləndirilməsi de başa çatacaq. Bu da 100 milyon ABŞ dollarından çox olan, 100 faiz Azərbaycan investisiyasıdır. Bu seqmentdə maksimum bir neçə ay ərzində yükdaşımala bir milyon tondan 5 milyon tona qədər genişlənəcək.

Beləliklə, bu, yeni yüklerin qəbulu üçün yeni imkanlardır. Həmdə bu yol işğaldan azad edilmiş əraziyə dənizçilərə, xüsusən də Zəngilandar keçəcək - yəqin ki, artıq orada olan dəmir yolunu görmüsünüz. Bizim

dəlini yoluñunu görmişsiniz. Biziñ bu yolu Ermənistan ərazisindən davam etdirmək planımız var idi, lakin Ermənistan bundan imtina etdi. Beləliklə, biz İran tərəfi ilə razlaşdıq və biz artıq maşınlar üçün körpü, sonra qatarların Ermənistan'dan yan keçməsi üçün və Araz çayının cənub sahilində təxminən 50 kilometr dəmir yolu çəkilməsi üçün körpü inşa edirik. Bu yol Naxçıvan'dan keçir və sonradan Türkiyə dəmir yolu sistemini qoşulur. Türkiyə tərəfi bizə Qars-Naxçıvan dəmir yoluñun da tikintisinin planlaşdırıldığını bildirdi. Beləliklə, bu, Orta Dəhlizin daha bir qolu olacaqdır - biri Gürcüstəndən keçərək Qarsa və Aralıq dənizi limanlarına, digəri isə Zəngilan, İran, Naxçıvan və yenidən Türkiyə ərazisindən keçəcək. Bu, fiziki imkanları artırır, lakin, eyni zamanda, biz bu yolu kommersiya baxımından daha cəlbedici etməliyik. Bunun üçün biz artıq Azərbaycan, Gürcüstan, Qazaxıstan və Türkiyə arasında çox səmərəli əməkdaşlıq formatı yaratmışıq.

Hesab edirəm ki, Mərkəzi Asiya ölkələrinin, xüsusən də Özbəkistannın bu formata qoşulmağa marağının olması həqiqətən də bizim üçün daha yaxşı ola bilər. Bu, əslində səfərlər soviyyətində əzizləşdirilən mədəniyyətin tərkibindən ibarətdir. Strateji tərəfdən olmaq çox şey deməkdir, bu, əməkdaşlıq üçün böyük məsuliyyətdir.

daha yaxşı ola bilər. Bu, əslində, Avrasiyanın böyük potensiala sahib olan bir yeni nəqliyyat xəritəsidir.

Qarabağın yenidən qurulmasına gəldikdə, təbii ki, əsas maneə zaman və minalardır. Bizim rəqibimiz zamandır, çünki biz bu işləri ən qısa müddətdə həyata keçirmək niyyətindəyik. Bundan əlavə, Qarabağın yenidən qurulması üçün maliyyə vəsaiti toplamışq və bu, investisiya programımızın əsas hissəsini təşkil edəcək. Müqayisə üçün deyim ki, Qarabağın yenidən qurulmasına daha çox vəsait xərcləyəcəyik, - mən dövlət investisiyalarını nəzərdə tuturam, - ölkənin qalan hissəsinə nisbətən daha çox

seyfimə goldukdə, şəxslər mən və Azərbaycan Şərl Mişelin səylərini hər zaman dəstəkləmişik. Onun tərəfindən Brüsseldə bir neçə görüş təşkil edilib. Biz indi mümkün yeni görüşü müzakirə edirik. Mənim köməkçim Hikmət Hacıyev Şərl Mişelin komandası ilə daimi əlaqədədir. Artıq 5-dən çox görüş keçirmişik. Növbəti görüşümüz isə nəticəyönlü olmalıdır. Biz əvvəlcədən bəyanat layihəsini razılışdırılmalıdır. Bu, Azərbaycan, Ermənistan və Avropa İttifaqı arasında razılışdırılmalıdır. Bu görüş yaxşı hazırl-

Bu, ölkənin qalan hissəsini diq-qətdən kənar qoymuşuz anlamına gəlmir. Uzun illər ərzində biz ölkənin qalan hissəsinə artıq milyardlarla manat investisiya yatırımış və əksər infrastruktur layihələrini başa çatdırmışıq. Lakin hazırda Qarabağ bizim əsas prioritətimizdir. Bölgəni özü və on şəhərzi yaxlısı, cənəri-

nin özü və ən əhəmiyyətlisi, evləri-nə dönməyi gözləyən insanlardır.

Beynəlxalq əlaqələr üzrə professor, İspaniya parlamentinin və AŞPA-nın sabiq üzvü **Corduşu Pla**: Hörmətli cənab Prezident, bura-da olmaq mənim üçün böyük şə-rəfdir. Azad edilmiş ərazilərə səfər bizim üçün çox həyəcanlı idi. Avro-pa Şurası nəzdində fəaliyyət göstə-rən Qarabağ münaqişəsi komitəsi-nin sədri olduğum vaxtlarda Azərbaycan və Ermənistən parlamentlə-rinin üzvləri arasında görüşlər təş-kil etmək mənim vəzifəm idi. Bu ilə biz müxtəlif sahələrdə işləyirik. Biri genişlənmə komissiyasıdır, bu-rada çox fəal əməkdaşlığımız var, digəri isə enerji komissiyasıdır. Av-ropa Enerji Komissiyasının və Azərbaycanın energetika nazirinin sədrliyi ilə Cənub Qaz Dəhlizi üzrə mütəmadi olaraq Məşvərət Şurası-nın iclasları təşkil edilir. Növbəti görüş 2-3 aydan sonra yenidən Bakıda olacaq. Enerji qılığını nəzərə alaraq Avropa Komissiyasından Avropaya qaz tədarükünün artırılmasında ilə bağlı bizə xahiş daxil oldu.

“Biz regiona sülhü artıq gətirmişik”

Əvvəlki 4-cü sah.

Bir sözə, hor şey mümkündür, sadəcə, Ermənistan istmir. Onlar bizi bu qütbündən məhrum etmək istədilər və indi isə başa düşürlər ki, bu, bize heç lazın deyil! Onda onlar şaykatlanmeye başladılar və hətta biz ABŞ Dövlət Departamentiñin rəsmilərindən çox müəmmalı məlumat bayanat etdiklər, Birləşmiş Ştatlar əgər yol Ermənistandan keçməsə, buna imkan vermeyəcəklər?! Onda mən nə deyə bilərəm? Sadəcə deyə bilərəm ki, bi nadir? Biz bunu üç ildər ki, Ermənistandan vəsitəsilə etmək istiyordik. Əgər siz isteyirsiniz ki, yol Ermənistandan keçsin və onda öz yeni erməni dostlarımiza bunu söyleyin! Axi siz bizim İranlı münasibətlərimiz necə müdaxilə edə bilərsiniz? Deyirsiniz ki, siz yoluñ cəkilmesinə imkan vermeyəcəksiniz. Nə edəcəksiniz? Bombardman edəcəksiniz, nə edəcəksiniz?! Əslində, bu cür məsuliyyətsiz bayanatlar onları səyləyənlər heç bir yaxşı fayda goturmır və elbəti ki, regionda sabitliyi və proqnozlaşdırmaçı, o cümlədən bağlandı layihələrini ciddi şəkildə sual altına qoyur. Yeri gölmüşkən, mən artıq bu haqqdan danışdım ki, Türkiyədəki tərəfdəşələrimizdən məlumat almışaq və onlar Qars-Naxçıvan dəməri yoluñ qızılımını planlaşdırırdı. Beləliklə, qeyd etdiyim kimi, bu, bir çox ölkələrin rəfahına idmət edəcək neqliyyat dehlizi olacaq.

Hikmət Hacıyev: Cənab Prezident, biz artıq Sizin çox vaxtmızı alıdız və ayrılmış vaxt cərvəsinən sonuna yaxınlaşırıq, lakin siyahımızda hələ 10 natiq qalır. Əgər icazə versioniz, biz üç süali bir qrupda birləşdirək və sualları qrup şəklinde verək.

Prezident İlham Əliyev: Gəlin əvvəlki kimi davam edək, sonra baxarıq.

Hikmət Hacıyev: Onda, Raçel Rudolf.

Pekin Texnologiyalar İnstitutunun professoru **Raçel Rudolf:** Sağ olan cənab Prezident. Əslən Birləşmiş Ştatlardanam, lakin Çin Xalq Respublikasının Quandon əyalətinin Böyük Buxta adlanan bölgəsində yüksək texnologiyalar zonasında yaşıyırıam. Mon iki universiteti təmsil edirəm: Smisfield Rod Aylland Universiteti və Pekin Texnologiyalar İnstitutu. Sualım belədir: Əgər on sülhədavotlu mühitin transformasiyasını tələb edirəsə, azerbaycanlıların azad edilmiş yerləri qayıtlarını asanlaşdırmaq üçün hökumətinizin hansı colbedicisi əsərləri var və münaqışdan sonra dinc mühitini necə qurmaq isteyirsiniz?

Prezident İlham Əliyev: Böyük yenidənqurma layihəsinə başlamazdan əvvəl göstəriş verdim ki, keçmiş məcburi köçkünlər arasında sorğu aparaq. O, çap edildi və biz onu daxili istifadəmək üçün hazırladıq. Çunki isteyirdik bilək ki, ne qədər insan qayıtmayıqla planlaşdırırdı. Biz aydın şəkildə anlayırdıq ki, 30 il keçib və deportasiya edilmiş əksər insan, əfsuslar olsun ki, dünənəsi deyib. Qalırkınlarda dağlıqda, heç vaxt görəmeyiblər və keçmiş məcburi köçkünlərin coxunış işlərini var idi. Beləliklə, biz bilməli idik və mon memmən oldum ki, gözlədiyim kimi tam əksəriyyət qayıtmış istədiyini dedi. Lakin, elbəttə, yaxşı anlayırdıq ki, necə və hərə qayıtmış! Qayıtmaga yol varmı?! Biz onlar üçün elə şərait yaratmali idik ki, həmin şərait noinki eyni, hətta əvvəlindən də yaxşı olmalı idi. İndi isə mon noinki hələ də yataqxanalarda və çox ağır vəziyyətdə yaşıyan şəxslər haqqında danışırıam, o cümlədən yeni evlər tikdiyimiz və mənzil verdiyimiz 300 min keçmiş məcburi köçküni də nozorda tuturredim. Beləliklə, Qarabağda və Zengozurda şəraitlər dəyişənən, lakin, əvvəlindən də yaxşı olmalı idi.

Hikmət Hacıyev: Növbəti sualımız, Cekob Korejba.

Avrasiya Tədqiqatlar Mərkəzindən Cekob Korejba (Polşa): Zati-aliləri, admı Cekob Korejbədər. Mən Polşadanam, lakin Avrasiya Tədqiqatlar Mərkəzinə təmsil edirəm. Burada olmaqdən məmənluq

şəm və soruşmuşam ki, Bakı və ya Sumqayıt üçün darixursınız? Siz böyük şəhərlərə yardımşınız. İndi isə kəndi gəlmisiniz və o, hələ də ayrıca salmışım kondir və ətrafında heç ne yoxdur. Onlar dedilər: Xeyr! Onlar həyatından razıdlırlar. Qayıdan təkəcə orada vaxtıla yaşayan insanlar deyil. Bəli, həmin insanları başa düşmək olar. Onların xüsusi hissələri var. Hətta əşqərlər və nəvərlər də gəldilər. Bir sözə, deyərdim ki, bu, çox məhüm mənəvi və psixoloji amil idi, cənub burlarsız, biz orada na edirik edək, onun tosası sıfır olacaq. Buna görə, vacib olundur ki, onlar qayıtmış istəyirlər. O ki qaldı onların haraya qayıtmamasına, yəqin ki, siz bunu dünən monim nümayəndərimdən Zengilanda şəhərləri, ekoloji vəziyyəti necə planlaşdırırdıq barədə eştidim. Həmin yerlər tam şəkildə ekoloji, yaşıl enerji zonası olacaq və elbəttə ki, möşğulluq təmİN ediləcək. Yəqin ki, onlar səzi, həmçinin Ağdam, Cəbrayı və Laçında yaradılmış sonəyərələrə qəydiyyatı və proqnozlaşdırmaçı, o cümlədən bağlandı layihələrini ciddi şəkildə sual altına qoyur. Yeri gölmüşkən, mən artıq bu haqqdan danışdım ki, Türkiyədəki tərəfdəşələrimizdən məlumat almışaq və onlar Qars-Naxçıvan dəməri yoluñ qızılımını planlaşdırırdı. Beləliklə, qeyd etdiyim kimi, bu, bir çox ölkələrin rəfahına idmət edəcək neqliyyat dehlizi olacaq.

Prezident İlham Əliyev: Təşkükər edirəm. Mənə, səyolikdən tərəfdən keçirəndən Laçına gedin, cənub o, həzirdə bütün azad edilmiş orzularıñda çox moskunlaşmış şəhərdər. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Azad edilmiş ərazilərə gəldikdə, digər məhüm məsələ də var. Biz, həmçinin yeni idarəciliq modelini sınadıq keçiririk. Artıq gördüyüñ kimi, bəzən prezidentin xüsusi nümayəndələrin institutunu yaratmışıq. Bu vaxta qədər dörd nümayəndə var. Onların sayı dahe çox olacaq. Bu, tamamilə yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Azad edilmiş ərazilərə gəldikdə, digər məhüm məsələ də var.

Biz, həmçinin yeni idarəciliq modelini sınadıq keçiririk. Artıq gördüyüñ kimi, bəzən prezidentin xüsusi nümayəndələrin institutunu yaratmışıq. Bu vaxta qədər dörd nümayəndə var. Onların sayı dahe çox olacaq. Bu, tamamilə yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna qədər 140 min insan olacaq. Bu, tam realdır.

Biz, həmçinin yeni idarəciliğin əsasını təqdim etməli. Bilirom ki, forumlarımız ilə iki dofa olur və gələn ilin yazında orada artıq minlərlə insan yaşayacaq. Planımız belədir və bu vaxtda qədər uğurlu olub. Rəqəmləri bilirsiniz. 2026-ci ilin sonuna q

“Biz regiona sülhü artıq gatirmışık”

Övvəli 5-ci səh.

Yəni, Şimaldan, Rusiyadan gələ bilər. Yeri gəlmışkən, marşrut artıq bir neçə Rusiya şirkəti tərəfindən istifadə olunur. Azərbaycandan Gürcüstana, oradan isə Avropana uzanan bir marşrut. Bir sözü, böyük potensial mövcuddur. Müsbət amillərdən biri də iştirakçı dövlətlər arasında, yəni, Mərkəzi Asiya ölkələri, Azərbaycan, Gürçistan və Türkiyə arasında münəsibətlərin yaxşı səviyyədə olmasıdır. Bu, mühüm bir amildir, eləcə də ümumi, ortaq fayda deməkdir. Amma təbii olaraq, onu da qeyd edim ki, son geosiyası vəziyyət, nəqliyyat obyektlərində baş verən son dəyişikliklər, belə demək mümkündürsə, Xəzər üzərindən keçən dəhlizin önemini əhəmiyyətli dərəcədə artırır.

Hikmət Hacıyev: İlayda Nijhar. "Overseas Development Institute" təşkilatının nümayəndəsi **İlayda Nijhar** (Britaniya): Çox sağlam olun. Mən Londonda fəaliyyət göstərən "Overseas Development Institute" təşkilatının nümayəndəsiyəm. Əvvəlcə digər iştirakçıların səsləndirdikləri qeydlərə münasibət bildirmək istəyirəm. Dünən Zəngilanda olmaq, ondan sonra isə Şuşaya səfər etmək və Sizin oradakı nümayəndələrinizlə görüşmək üçün əla bir imkanımız oldu. Bilmək istədim ki, Azərbaycanın texniki innovasiyalara, xüsusilə süni intellekt və informasiya texnologiyaları kimi sahələrə ayırdığı diqqəti onun digər texnologiyayönümlü ölkələrə münasibətdə regional təsir imkanlarına və geosiyasi mövqeyinə necə təsir edir? Bilirom, indi qeyd edəcəyim mövzunu artıq əhatə etmişik, lakin bir az bu məsələyə toxunmağınızı istərdim - Azərbaycanın Cənubi Qafqazda regional sabitliyin və əməkdaşlığın təşviqində rolü, xüsusilə Ukrayna müharibəsində sonra. Təsəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Texnoloji inkişafla bağlı. Bu, bizim inkişaf gündəliyimizdə duran ən vacib amillərdən biridir. Bu ilin oktyabr ayında biz Beynəlxalq Astronavtika Konqresinə evsahibliyi etdik, hansı ki, bu sahədə dünya miqyasında ən böyük tədbir sayılır. Yeri gəlmişkən, biz bu tədbirə ikinci dəfədir evsahibliyi edirdik. Birinci dəfə bu tədbirə Sovet İttifaqının dövründə ev sahibliyi etmişdik. Tədbir Bakıda 1973-cü ildə keçirilmişdi. İndi isə 50 il sonra yenə də Bakıda keçirildi. Müzakirə olunan məsələlərdən biri də və yeri gəlmişkən, Konqresin açılış sessiyasında, sünü intellektin məşhur tədqiqatçısı və məşhur yazıçı Cənab Harari bu məsələ ilə bağlı çıxış etdi, onun təhlükəsindən, potensialından danışdı. Bu, çox maraqlı bir

təqdimat idi. Beləliklə, biz bu məsəlonun üzərində işləyirik. Biz Rabitə Nazirliyimizi Rəqəmsal İnkisaf və Nəqliyyat Nazirliyinə rest-

Bizim peyklər və gələcəkdə həyata keçiriləcək layihələr sayəsində kosmik sənayenin inkişafı ilə bağlı artıq müəyyən təcrübəmiz var. Bizim texnoloji transformasiyaya hazırlığımızı nümayiş etdirən amillərdən biri də ondan ibarətdir ki, Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycanı Dördüncü Sənaye İnqilabı üzrə mərkəzinin yerləşdiyi ölkə kimi seçmişdir. Bu mərkəzin açılışı bir neçə il bundan əvvəl olmuşdur. Bu mərkəzin Qafqazı və Mərkəzi Asiyani əhatə etməsi bizi fərqlikdir. Biz Dördüncü Sənaye İnqilabının həyatımıza sürətli

müdaxiləsi ilə müşayiət olunacaq çağırışların, xüsusilə məşğulluqla bağlı çağırışın idarə edilməsi üzərində feal çalışıraq.

Azərbaycanda müsbət demoqrafik vəziyyət mövcuddur və mən bu-nu müsbət amil hesab edirəm. Lakin, eyni zamanda, bu, bizi məşğulluq məsələsi üzərində işləməyə məcbur edir. Müstəqillik dönəmində əhalimiz yeddi milyondan on milyona və hətta bundan da çox artdı. Beləliklə, məşğulluq bizim üçün iqtisadi və sosial inkişafın çox mü-hüm amilidir. Buna görə də sənaye

inqilabı insanların adət etdiyi bir çox işləri aradan qaldırıqdə o, ciddi bir problem yaradacaq. Buna görə də bizim xalqımız, gənc nəslimiz indi mövcud olmayan yeni işlərdə çalışmağa hazır olmalıdır. Bu məqsəd üçün isə əlbəttə ki, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən çoxlu işlər görülməlidir. Yeri gölmişkən, bu nazirlikdə də nisbətən bu yaxınlarda islahatlar aparılmışdır. İndi onun adı Elm və Təhsil Nazirliyidir. Peşə təhsili, biz ona da böyük önəm veririk. Beləliklə, bütün bular, texnoloji inkişaf, təhsil və əlbəttə ki, beynəlxalq temaslar və

aparıcı IT şirkətləri ilə əməkdaşlıq. Deyərdim ki, bütün aparıcı IT şirkətləri ilə mükəmməl əməkdaşlığıımız mövcuddur. Beləliklə, bu, Texnoloji İnkışaf Mərkəzi kimi özünü təqdim etmək üçün Azərbaycanın gələcəyidir.

Neft və qaz layihələri tamamlananda, indi nəhəng yaşıł hidrogen və yaşıł enerji layihələrinə start verdikdə, Avropaya nəqletmə və ixrac imkanları, həmçinin Mərkəzi Asiya ilə potensial bağlantı imkanı nəzərə alınmalıdır. Çünkü Mərkəzi Asiya ölkələrində yaşıł enerjini istehsal etmək üçün çoxlu investisiya layihələri mövcuddur. Biz hətta Xəzər dənizinin dibi ilə elektrik kabelinin çəkilişi haqqında düşünürük. Bununla yanaşı, Xəzər dənizinin dibi ilə Avropaya gedəcək fiber-optik xətt də çəkiləcək. Azərbaycanın coğrafiyası böyük bir im-

kandır. Lakin bu coğrafiyada infrastruktur olmayanda, bu, sadəcə, xərите üzərində bir yerdir. Beləliklə, biz onu doldurmalyıq və biz ixtiraçılar tərəfindən yaradılan prosesləri qabaqlamalıyıq. İndi ola bilsin Azərbaycanı çox müasir texnoloji innovasiyaları yaradan ölkə kimi təsəvvür etmək real görünmür. Lakin zaman gələcək və biz bunu edəcəyik. Lakin biz bu innovasiyaları ölkəmizdə tətbiq etməyə hazır olmayılıq. Bunun üçün bize təlim keçmiş personal və bağçadan başlayaraq, məktəb və universitetlərdə təhsil lazımdır. Digər bir sual da vermişdiniz, mon onu unutduş.

İlayda Nijhar: Sual Ukrayna müharibəsindən sonra Azərbaycanın regional əməkdaşlığı və sabitliyi necə təşviq etməsi ilə bağlı idi.

Prezident İlham Əliyev: Bu baxımdan Azərbaycanda vəziyyət sabitdir. Bizim daxili vəziyyətimiz xarici amillərdən asılı deyil. Buna baxmayaraq, sərhədlərimizin xaricində olan vəziyyət həmişə ciddi narahatlıq doğuran bir məsələdir. Bunu həmişə nəzərə almaq lazımdır. Lakin daxili risklər nöqtəyi-nəzərindən bizdə daxildə ciddi çəgirişlər yoxdur. Sərhədlərimizin lazımi şəkildə müdafiəsi ilə bağlı biz indi müxtəlif layihələri icra edirik, bunlar bizə istənilən potensial riski minimuma endirməyə imkan ver-

Hikmət Hacıyev: Əkrəm Umarov.

Qabaqcıl Beynəlxalq Araşdırı-

malar İnstitutunun direktorunun müavini **Əkrəm Umarov**: Zati-aliləri, Sizə sual vermək imkanı yarat-

dığınız üçün çox sağ olun. Bir çox digər həmkarlarım kimi, işgaldən azad edilmiş ərazilərdə genişmiq-

yaslı yenidənqurma işləri məni də həqiqətən heyran etmişdir. Sonuncu dəfə mənə Ağdamı ziyarət et-

mək şərəfi nəsib olmuşdur. Dünən biz Zəngilana səfər etdik. Çox qısa müddət ərzində bize müsbət təsir

bağışlayan dəyişikliklər baş verir. Mənim sualim Azərbaycanla Mərkəzi Asiya arasında dərin köklərə malik olan münasibətlərlə bağlıdır.

manlıq olan münasibətləri bağladı. Əvvəllər bu münasibətlər, sadəcə, xalqlararası temaslara söykləndirdi. Burada məşhur azərbaycanlı coğrafiyaçı akademik Həsən Əliyevin mənim babamın, özbək coğrafiyaçısının yaxın dostu olduğunu qeyd etməliyəm. O, bizim Səmərqənddəki evimizi bir neçə dəfə ziyarət etmişdir. İndi xalqlararası temaslar başqa səviyyəyə keçir, çox dərin iqtisadi və siyasi əməkdaşlıqla daha da yüksəlir. Hesab edirəm ki, bu ilin sentyabrında Mərkəzi Asiya ölkələrinin Məşvərot Şurasının iclasında iştirak etməyiniz də böyük nailiyyətdir. Bu baxımdan Azərbaycanın əlavə praktiki prioritetlərini harada görürsünüz? Azərbaycan ilə Mərkəzi Asiya arasında mü-

nasibetlərin daha da gücləndirilməsində mövcud olan çağrıqlar barədə düşünmək də vacibdir. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Siz bizim uzun əsr-lər boyu davam edən əməkdaşlığımızın və dostluğumuzun, - hansını ki, xalqlar arasında təmaslar təşkil edir, - çox vacib bir amilini qeyd et-diniz. Əslində, xalqlar arasında bu təmaslar və ənənələr, xatirələr bu günün inkişafının təməlini təşkil edirdi. Ölkələrimizin erkən müstə-qillik illərində hər birimiz çağırış-larla üzləşmişdik, hər birimiz ölkə-daxili vəziyyətlə məşgül idik. Bəzi ölkələrdə bu vəziyyət çox ciddi hal almışdı, Azərbaycanda da belə ol-muşdu. Tacikistanda vətəndaş mü-haribəsi olmuşdu və sair. Lakin hər bir ölkənin üzləşdiyi çağırışlar var. Beləliklə, biz əsasən bununla məş-ğul idik. Dövlətçiliyin qurulması, iqtisadiyyatın qurulması və suveren dövlətin qurulması. Dövləti sıfırdan qurmaq asan deyildi, xüsusilə ma-liyyə resurslarının məhdud olduğu və siyasi sabitliklə məşgül olduğunuz bir vəziyyətdə. Beləliklə, o vaxt hətta Mərkəzi Asiya ölkələrinin özləri arasında bugünkü kimi, güclü integrasiyanın olmaması təbii idi. Son illərdə Mərkəzi Asiya ölkələri bir-birinə daha çox integrasiya etdi. Mən Mərkəzi Asiya ölkələrinin rəhbərlərinin iştirak etdikləri, ev sahibliyi etdiyimiz SPECA Zirvə görüşündə çıxışında dedim ki, bi-

Enerji və nəqliyyat məşrutları birləşdirir. Hazırkı geosiyasi rea-liqdə bir çox Mərkəzi Asiya ölkələri üçün Azərbaycandan keçən man-rut prioritet məşrutlardan biri hesab olunur. Dediym kimi, nəqliyyat sən-həsi ilə bağlı etdiklərimiz artıq biz onların göndərə biləcəyi bütün yüz-ləri qəbul etmək imkanını verir. Əks istiqamətdə də, siz məndən də ha yaxşı bilirsiniz ki, Avropa tə-satlarından böyük maraq var. Avro-pa liderlərinin və Avropa təsisat-larının rəhbərlərinin Mərkəzi Asiyaya səfərləri var.

Daha çox qarşılıqlı əlaqəyə gedikdə, biz həmişə bunu dəstəkləy-rik və Avropadan Mərkəzi Asiyaya gedən yol da yenə Azərbaycanda keçir. Mən həmişə deyirəm ki, bizim qarşımızda bir maneə var, o cənub Xəzər dənizidir. Lakin müasir teknolojiya, qurdugumuz donanma ilə bu maneə olmayıacaq. Beləliklə, mən bu məsələyə böyük nikbinliyə baxıram. Bizim çoxlu investisiyalarımız var. Mən, sadəcə, o əmək-ların hamisini sadalamaqla auditoriya yanın vaxtını almaq istəmirəm. Lakin həqiqətən də bu investisiya ləğvinə yihələri milyardlarla ABŞ dollarlarında dəyərində qarşılıqlı investisiyalara dan ibarətdir. Mən hələ heç enerji və nəqliyyat sahələrini demirəm. Beləliklə, bu, yeni reallıqdır və çox müsbət nəticələr var.

Hikmət Hacıyev: TengPxaladze.

Beynəlxalq Siyasi İqtisadiyyat üzrə Avropa Mərkəzinin əməkdaşlığından Tengiz Pxaladze: Çox sağlam olun cənab Prezident. Mən gürcüyəm, lakin Beynəlxalq Siyasi İqtisadiyyat üzrə Avropa Mərkəzində çalışırıam. Cənab Prezident, bu imkan üçün Sənətə təşəkkür edirəm. Dünən Zəngəzur lana səfərimiz həqiqətən unudulmaz bir təcrübə idi və əldə etdiyiniz bütün nailiyyətlərlə bağlı Sənətə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm. Əsrlərdə, mən Gürcüstanla bağlı və yaxşı sülh prosesində gənclərin rolunu haqqında bütün suallarımı ətraflı cavab aldım. Mən, sadəcə, Sizə sübhən və əmin-amanlıq, doğma Azərbaycanca ən xoş arzularımı çatdırırıam. Çox sağlam olun.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Çox sağ olun. Siz və bütün gürcü qardaşlarımıza e-xoş arzularımızı çatdırırıram. Azərbaycan haqqında xoş sözlərinizi hörmətliyən təcəllük edirəm.

Hikmət Hacıyev: Cənab Prezident, artıq demek olar ki, üçüncü saata yaxınlaşırıq. Sonuncu iyirminci sual. Ventsezlav Sabev.

Cenevrə Geostrateji Observatoriyasının baş direktorunun müavini

Ventsezlav Sabev: Bəli, biz son yaxınlaşırıq. Mən Cenevrə Geostrateji Observatoriyasını təmsil edirəm.

və məcburi köçkünlər məsələsinə qayıtmış istəyirəm. Cənab Prezident, Siz məcburi köçkünlərin qayıtmasına əsas maneə olan mina problemini qeyd etdiniz. Bir neçə ay bundan əvvəl Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşündə Siz qlobal bir təşəbbüs irəli sürərək humanitar məqsədlər üçün minaların təmizlənməsi ilə bağlı 18-ci Dayanıqlı İnkişaf Məqsədinin əlavə olunmasını təklif etdiniz. Silahsızlaşdırma üzrə qlobal hab olan Cenevrədən gəldiyim üçün biz ABŞ-dan, Avro-padan QHT-ləri, vətəndaş cəmiyyəti institutlarını və ziyahları bir araya toplamaq təşəbbüsü ilə çıxış edirik. Əlkətə ki, burada Cənab

edirik. Əlbəttə ki, burada Cenevə də var, Azərbaycan və başqa tərəfdaşlar ola bilər. Bizim bu beynəlxalq təşəbbüsü reallaşdırmaq istədiyimiz barədə bu mesajı Sizə çatdırıram və bu təşəbbüsün Sizin başladığınız beynəlxalq layihəyə dəstək olaraq həyata keçirilməsinin mümkününü soruşmaq istəyirəm. Təsəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Bu məsələni qeyd etdiyiniz üçün çox sağ olun. Bəli, mən belə bir təşəbbüs irəli sürmüşəm. Bizim Qoşulmama Hərəkatında sədrliyimiz sona çatır. Bu dörd il Qoşulmama Hərəkatının institusional inkişafı baxımından bizim üçün çox vacib olmuşdur. Hesab edirəm ki, 119 üzvümüz ilə təmaslar və Zirvə görüşlərinin təşkili baxımından Qoşulmama Hərəkatı böyük tərəqqi, həm də böyük beynəlxalq təcrübə əldə etmişdir. Humanitar məqsədlər üçün minaların təmizlənməsinin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri sırasına daxil edilməsi ideyası bizim xoşa-gəlməz təcrübəmizə əsaslanır. Bizi hələ də insanları, həyatları itiririk və demək olar ki, hər həftə bizdə xəsarət alanlar olur. Əfsuslar olsun ki, dünən yenə də istehkamçılardan biri mina partlayışının qurbanı oldu. Artıq demək olar ki, 350 nəfər minanın qurbanı olub, onlardan 65-i həyatını itirib. Faciə isə ondan ibarətdir ki, Ermənistən bize xəritələri verməsini deməsinə baxmaya-raq, əslində, bu xəritələr faydasız-

raq, osmindo, bu xəritlər faydalıdır. O ərazilərdəki onların bizə verdikləri xəritlər onların qənaətinə görə dəqiq idi, bizdə çoxlu insan mina partlayışından zərər çəkir. İkinci Qarabağ müharibəsindən sonrakı və antiterror əməliyyatından əvvəlki dönəmdə onlar separatçılar və Azərbaycan Silahlı Qüvvələri arasında təmas xətti hesab edikləri ərazidə yenə də yüz minlərlə mina basdırılmışlar. Biz 2021-ci il-də Ermənistanda istehsal olunmuş minaları müəyyən etmişdik. Biz Rusiya sülhməramlılarını, həmçinin Rusiya-Türkiyə Monitoring Mərkəzinin nümayəndələrini dəvət etdik və bu minaları onlara nümayiş etdirərək dedik ki, bu, erməni terrorunun sübutudur. Bu minaların İkinci

Qarabağ müharibəsindən sonra Rusiya sülhməramlı missiyası zamanı Qarabağa necə daşınması başqa bir sualdır. Bu, açıq qalan böyük sualıdır. Lakin indi bizim hesablama-rımıza görə, işğal dövründə basdırıqları bir milyona yaxın minanın əvəzinə, onlar bizi dörd yüz minanın xəritəsini verdi. Lakin dediyim kimi, bu xəritələrin dəqiqliyi yalnız 25 faiz təşkil edirdi. İndi yüz milalıda xəritəni həmdəlik

Sabiq məcburi köçkünləri həmisi doğma yurdularına geri göndərdikdə onlara verdiyimiz əsas mesaj ondan ibarətdir ki, ehtiyatlı olun və girişi məhdudlaşdırılan əraziləre getməyin. Girişi məhdudlaşdırılan bütün ərazilərin sərhədləri var, orada nişanlar var. Lakin, eyni zamanda, ola bilsin ki, bu, bizim on illər boyunca üzləşdiyimiz facia olacaq. Balkan ölkələrinin təcrübəsi onu göstərir ki, hətta indi, 30 il sonra onlar bu problemi yaşayırlar. Biz minatəmizləmə əməliyyatlarının mümkün qədər tez aparılması üçün əlimizdən gələni edirik. Lakin bilirsiniz ki, bu, çox ləng gedən bir prosesdir. Bizim avadanlığımız və təlim keçmiş personalımız yoxdur. Avadanlığı almaq olar, lakin təlim keçmiş personal, bu, çox spesifik bir işdir. Biz beynəlxalq şirkətləri də dəvət etməyə çalışdıq, lakin size deyə bilərəm ki, bir kvadratmetr üçün onların tələb etdiyi xidmət haqqı bizim xərclədiyimiz vəsaitdən əlli və ya yüz dəfə yüksəkdir. Yatırımin geri dönüsü, əgər bunu belə adlandırmaq olarsa, qəbul edilməzdir. Buna görə beynəlxalq təsisatlar bu məsələyə dəstək göstərərsə, biz çox şad olardıq. Çünkü bu məsələdən təkcə Azərbaycan əziyyət çəkmir. Biz neçə ölkənin bu problemdən əziyyət çəkdiyini biliyrik. Söhbət təkcə maliyyə dəstəyindən getmir. Əslində, bizim maliyyə dəstəyinə ehtiyacımız yoxdur. Söhbət texniki dəstəkdən və bizə bunu mümkün qədər tez etməyə kömək göstərəcək təlim keçmiş personalı da.

Hikmət Hacıyev: Cənab Prezident hərtərəfli müzakirə üçün bütün iştirakçılar adından Sizə dərin təşəkkürümüzü və minnətdarlığımızı bildirmek istəyirik. Son sözü isə tədbirimizə ev sahibliyi edən səfir Hafiz Paşayevə vermək istəyirəm.

Hafiz Paşayev: Bəli, cənab Prezident, hemişəki kimi, bu müzakirə bütün iştirakçılar üçün faydalı oldu. Bir daha Siz bizim qarşımıza yeni varışa gəydiniz, rəhbəti dəfə, əla-

vəzifə qoymuş - növbəti dəfə, ola
bilsin 5-6 aydan sonra bir daha gö-
rüşmək. Bu üçsaathlıq təcrübə üçün
çox sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Diq-
qətiniz və səbirli olduğunuz üçün
təşəkkür edirəm. Çox sağ olun.

❖ ❖ ❖

Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

ABŞ yeni reallıqları nəzərə almaqla sülh prosesinə töhfə verə bilər

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin köməkçisini qəbul edib

Əvvəli 1-ci səh.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə ABŞ arasında münasibətlərin zəngin tarixinin olduğunu deyir, ölkələrimiz Azərbaycanın müstəqilliyi ilə mütəxəlşə sabərlərdə əməkdaşlıq əlaqələri qurdugunu, xüsusi energetika sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyini bildirid.

Dövlətimizin başçısı 44 günlük Vətən mühərbiyi baş çatanan sonra Ermənistannı öz öhdəliklərini yerinə yetirədiyi, Azərbaycanın erazilərinə silah-sursat və hərbi qulluqular göndərdiyini, separatizmi dəstəklədiyi qeyd edər, Azərbaycanın antiterror tədbirlərini öz suveren erazilərində keçirdiyini, təcavüzkar separatizmə son qoymuşunu və

əməliyyatın keçiriləsi zamanı nümunəvi şəkilde beynəlxalq humanitar hüququn toloblarına riayət etdiyini, mülki insanlara və infrastrukturə hər hansı zərərin deyədiyi diqqəti çatdırı.

Ölkəmizin regional sülh gündəliyi-ni dəstəklədiyi vurgulayınca Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, münəaqış başa çatanan və Azərbaycan suverenliyini tam şəkildə bərpə edəndən sonra sülh-hün bərəqərə olunması üçün tarixi imkanlar yararlı və ABŞ de yeni reallıqlar nəzərə alınaraq bu prosesə öz töhfəni vərə bilər.

Prezident İlham Əliyev enerji sahəsində əməkdaşlığı, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynamadığını rolunu bərpələnən enerji potensialının inkişafı istiqamətində Xəzərdə

və Qara denizdə həyata keçirilən layihələri qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı regionda Orta Dəhliz üzrə yeni noqlıyyat-logistika imkanlarının yarandığını, Azərbaycanın Mərkəzi Asiya ölkələri ilə tərəfdaşlığını daha da genişləndiriyini dedi və bù istiqamətdə yeni əməkdaşlıq imkanları barədə danişdi.

Ceyms O'Brayn öz növbəsində ABŞ ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin dörən köklərə malik olduğunu və ölkələrimiz yaxşı tərəfdəşərələrə oldularını vurğuladı. O, Azərbaycanın enerji ruslarının dünya bazalarına çıxarılması ABŞ-nin roluna toxundu, ölkəsinin regionda sülh gündəliyi, Ermənistannı ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşmasını, sülh mü-

qavılısı üzrə danışçıları dəstəklədiyi dedi, bu xüsusda danışçıların Vəsiyətə davam etdirilməsi üçün ABŞ-nın hazır olduğunu diqqətliyət etdi.

Ceyms O'Brayn Trans-Xozər noqlıyyat dəhlizi konsepsiyanın inkişafı, həmçinin Ermənistannı ilə Azərbaycan arasında kommunikasiyaların açılması üzrə müzakirələrin davam etdirilməsinin ABŞ tərəfindən dəstəkləndiyini vurğuladı. O, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərində golcoyə baxışın vacibliliyini bildirdi. Görüşdə ikterifli münasibətlərin irləli aparılması üçün qarsılıqlı səfərlərin bərpə edilməsi müsbət addım kimi deyərləndirildi.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran regional məsələlərə ətrafında da fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 29 iyun tarixli 168-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında" Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 19-cu bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 29 iyun tarixli 168-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 7, maddə 453, № 12, maddə 731; 2004, № 10, maddə 760; 2005, № 4, maddə 280, № 10, maddələr 871, 872; 2006, № 10, maddə 846, № 11, maddə 927; 2007, № 8, maddə 756, № 11, maddələr 1073, 1081; 2008, № 3, maddə 155, № 10, maddə 882; 2009, № 2, maddə 48, № 6, maddə 399; 2010, № 3, maddə 171, № 4, maddə 273, № 12, maddə 1057; 2011, № 1, maddə 13, № 2, maddə 71; 2013, № 5, maddə 462; 2015, № 5, maddə 489, № 10, maddə 1090; 2016, № 2 (I kitab), maddə 187; 2017, № 3, maddə 342, № 7, maddə 1249; 2018, № 12 (I kitab), maddə 2474; 2021, № 8, maddə 902; 2022, № 8, maddə 830; 2023, № 2, maddə 178) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında" Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 4-cü maddədə "müdəvamlı" sözü "kursantlar" sözü ilə, 76-ci maddənin birinci hissəsinin beşinci abzasında "müdəvamlor" sözü "kursantlar" sözü ilə, 84-ci maddənin birinci hissəsinin birinci abzasında "müdəvamlıno" sözü

zü "kursantlarına" sözü ilə və 112-ci maddədə "müdəvamlıno" sözü "kursantların" sözü ilə əvəz edilsin:

I-I Fəsil

DAXİLİ İŞLƏR ORQANLARI ÜÇÜN KADR HAZIRLIĞI

10-2. Daxili işlər orqanlarının orta, böyük və ali rəis heyəti vəzifələri üçün orta ixtisas və həlqə tohsilərə kadrərin hazırlanması, habelə daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarının əlavə tohsilərə müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı tohsil tohsisələrini təqdim etməlidir.

10-3. Müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı tohsil müəssisələrinin kursantları (18 yaşına çatmayan kursantlar istisna olmaqla) və diniyicilər müvafiq tohsil proqramlarının tərkib hissəsi olaraq, ixtisas üzrə təcrübənin keçirilməsi məqsədilə daxili işlər orqanlarının üzərində qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə cəlb edilir.

10-4. Daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarının müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı tohsil müəssisələrində əlavə tohsilər cəlb edilmiş daxili işlər orqanlarının müvafiq ixtisaslı mütəxəssislərlə komplektəşdirme ehtiyaclarının ödənilməsi xərcərin əvəzinə ödmək öhdəliyi nəzərdə tutulur.

10-5. Tam orta tohsil və ya orta ixitas tehsili osasında müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı ali tohsil müəssisəsinin ali tohsilərə bakanlıvlat səviyyəyinə əyani tohsilərə formasına qəbul ediləcək şəxslərlə daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə bağlanılmasının zoruriliyi barədə məlumat verilir. 18 yaşına çatmayan şəxslərə müqavilə onların qanuni nümayəndələrinin - valideyinin, övladlığı götürən və ya himayəçinin yazılı razılığı ilə bağlanılır. Bu şəxslərin tohsil müəssisəsinə qəbul müqavilə bağlanıldıqdan sonra tohsil müəssisəsi rəhbərini emri ilə rosmilosdırılır.

10-6. Daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilədə bəşərənən 10-5-ci maddədən qeyd edilən şəxslərlə daxili işlər orqanlarında xidmətə könüllü daxil olmasi, tohsili başa vurduqdan sonra 7 (yeddi) il mündətində daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə vəzifəsi, həlqə tohsili başa vurduqdan sonra daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə istəməyin, yaxud həmin müddətdə öz arzuslu ilə daxili işlər orqanlarında xidmətdən çıxan şəxslərin müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı ali tohsil müəssisəsinə onların hazırlanmasına çökmələr daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə ilə müyyən edilmiş müddətdə köməkəmə qaydasında tutulur.

3. 11-ci maddənin ikinci hissəsində "tədris" sözü "tohsil" sözü ilə əvəz edilsin.

4. 33-cü maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində yeddiinci abzasında "səbəsində" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

5. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

6. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-7. Daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilənin forması müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı ali tohsil müəssisəsinə bakanlıvlatın hazırlanmasına çökmələr xərcərlər daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə ilə müyyən edilmiş müddətdə köməkəmə qaydasında tutulur.

10-8. Müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı ali tohsil müəssisəsinə bakanlıvlatların hazırlanmasına çökmələr xərcərlər daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə ilə müyyən edilmiş müddətdə köməkəmə qaydasında tutulur.

10-9. 33-cü maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində yeddiinci abzasında "səbəsində" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-10. Daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilənin forması müvafiq icra hakimiyəti orqanının xüsusi toynatılı ali tohsil müəssisəsinə bakanlıvlatın hazırlanmasına çökmələr xərcərlər daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında müqavilə ilə müyyən edilmiş müddətdə köməkəmə qaydasında tutulur.

10-11. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-12. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-13. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-14. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-15. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-16. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-17. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-18. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-19. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-20. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-21. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-22. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-23. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-24. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-25. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-26. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-27. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-28. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-29. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-30. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-31. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-32. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-33. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-34. 57-ci maddənin birinci hissəsinin 3-cü bəndində "səbələrin" sözü "tohsilələr formasına" sözərə ilə əvəz edilsin.

10-3

Antiazərbaycançı şəbəkənin qəsd planı iflasa məhkumdur

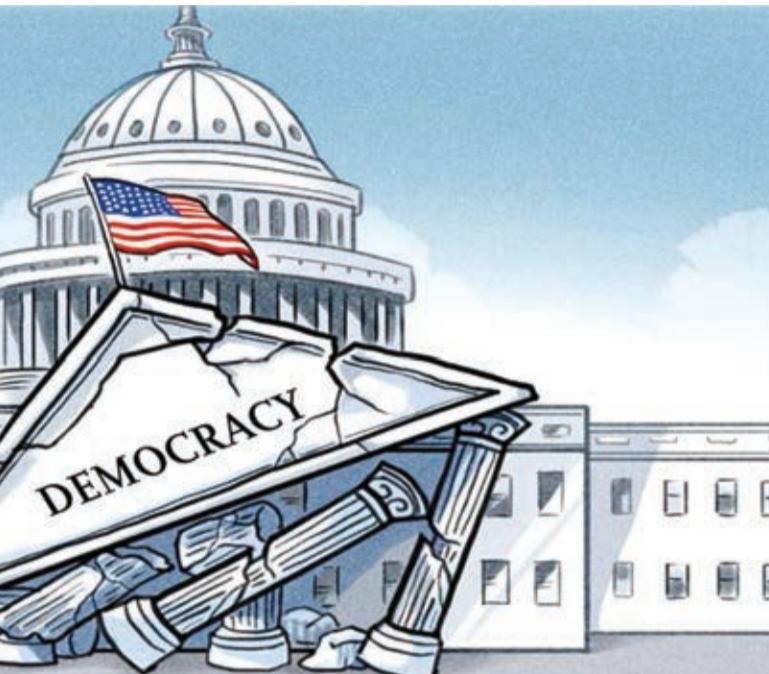
ABŞ-nin ölkəmizə qarşı qərəzli siyaseti nədən yaranıb

ABŞ ölkəmizə qarşı qərəzli münasibəti ilə həmisi seçilir. İlkəndi Ermənistannın Qarabağda başlatdıqları separatçılıq hərəkatı ABŞ torfəndən birmənalı olaraq dəsteklənilir. Müxtəlif vaxtlarda qondarma rejimi rəhbərlərin edən separatçılardan Amerikaya səfərləri təşkil edilərək yüksəkvəzifli rəsmi şəxslər torfəndən qəbul edilirlər.

Müxtəlif adalarla Qarabağda separatçılara mütəmadi olaraq maliyyə və silah yardımını edən Ağ Ev ölkəmizə qarşı sanksiyalar tətbiq edərək Azərbaycana topdon-dırnaq silahlanmış Ermənistannın qarşısında əliyalın qoymaq istəməkdən belə, çəkinqməyiblər. Problemin döndürüləsində, status-konvun saxlanmasında maraqlı olan və buna ciddiyyət göstərən rəsmi Vəsiqəton, Azərbaycan her dəfə problemi hərbi yolla həll etmək istədiyini açıqlayanda təlaşla bunun yolverilmə olduğunu bildirib.

2020-ci ildə Ermənistannın işgalçılıq niyyəti ilə başladığı mühərribəni torpaqlarımızın işğaldən azad edilməsi, işgalçi dövlətin rüsvayı möglubiyəti ilə başa çatmış, ilkəndir problemin həlli "vasitəçilik" edən ABŞ-ni daha da qoşqobləndirib. Azərbaycanın müvəqqəti siyaset yürütməsi, ölkəmizin orası bütövlüyünün tam bərpa edilməsi istiqamətində atıldı addımlar, Qarabağda ABŞ-nın geosiyasi maraqlarına zidd olan antiterror tədbirlərinin həyata keçirilməsi bu olkenin indiye kimi "problem həlli istiqamətində" apardığı siyaseti süqtü deməkdir.

Separatist rejimin özünü buraxdığını elan etdiyindən sonra ABŞ Konqresində "Dağılıq Qarabağ gələcəyi", eləcə də noyabrin 15-də ABŞ Senatının "2023-cü

il erməniləri müdafiə aktı" qəbul etmələri onların indiye kimi sərgilədiyi ikiüzlü və riyakar siyaseti tam çıpaqlığı ilə göstərdi. Bu gündəkili məskənlərənək dördən birinci tərəfdən kimi göstərməyə çalışıan ABŞ-nin əsl simasını tanıdı.

Maraqlıdır, görsən ABŞ 30 il torpaqlarımızı işğal edib, bir milyon insanımıza müsibətlər yaşadan Ermənistani kimdən qoruyur? Məlumdur ki, bu gün böyük "sühl protokolu"nun imzalanması üçün vasitəçilik təklif edən rəsmi Vəsiqətonu imzalanancaq sühl protokolundan ox özünü manəfəti düşündür. Artıq dünyada "Sühl", "Azadlıq", "İnsan hüquqları" kimi colbedici sözlərin Amerikanın insanları aldatmaq üçün istifadə etdiyi gölüşgəzəl ifadələr olduğunu, qarışılıqlı salaraq öz niyyətlərini gerçəkləndirmək istəyini siyaseti süqtü deməkdir.

Rusiya ilə Ukraynada hesablaşa bilməyən, milyardlarla pulunu göyo surubur düşündüyü neticeyə hələlik nail olmağı Qarabağın ABŞ-nin Cənubi Qafqazın konfliktinin baş verdiyi

qazdan istədiyi nədir? Sühl, yoxsa müharibə? Deyildiyi kimi, əsl məqsəd Qarabağ probleminin həlli idir, buna Azərbaycan birəfəlik həll edərək işə xitəm verir. Amma görünür, Amerikanı öz maraqları düşündür və bu maraqlar naməni dəindi hər cür riyakarlıq edir.

Sirr deyil ki, ABŞ Konqresinə yaxınlığı ilə tanınan, Azərbaycana qarşı mütomad olaraq qərəzi mövqəsini "The Washington Post" qəzeti son israrla "sühl protokolu"nun imzalanması üçün vasitəçilik təklif edən rəsmi Vəsiqətonu imzalanancaq sühl protokolundan ox özünü manəfəti düşündür. Artıq dünyada "Sühl", "Azadlıq", "İnsan hüquqları" kimi colbedici sözlərin Amerikanın insanları aldatmaq üçün istifadə etdiyi gölüşgəzəl ifadələr olduğunu, qarışılıqlı salaraq öz niyyətlərini gerçəkləndirmək istəyini açıqlayanda təlaşla bunun yolverilmə olduğunu bildirib.

Müntəzəm olaraq Azərbaycan hədəfaalan, ölkəmizi haqqında mənfi imic formalasdırmağı çalışın qəzet dövlətimizi ciddi-cəhdələrənək dözdən salmağa çalışır. İnsan hüquqlarını heç sayan, demokratik dəyərlərə qiyamət verməyən bir ölkə Qarabağı "mübahisəli orası" kimi təqdim edir. "The Washington Post"un əsas məqsədi öz bədənamıni təqdim etməyən.

lərini, sərsəm düşüncələrini oxucularına reallıq kimi təqdim edərək ölkəmizə qarşı mənfi imic formalasdırmaqdır.

Ösəs hədəf isə müstəqil siyaset yürütən, Qarabağın xilaskarı Prezidenti İlham Əliyevdir. ABŞ siyasi dairələrinin və erməni lobisiniñ sifarişləri osasında Azərbaycana qarşı qərəzli, ölkə rəhbərliyini hədəfaalan möqəlinin dərc olunması "The Washington Post" qəzətinin yazıldığı no ilk yazdır, yoxıñ ki, heç sənuncu da olmayaçaq. Azərbaycan hər dəfə uğura imza atanda Dövlət Departamentinin sifarişləri ilə "The Washington Post" və onun kimi digər media qurumlarında ölkəmizə qarşı belə hücumları təşkil olunduğu artıq adot etmişik.

Azərbaycanın Qarabağda erməni separatizminə son qoyması Bayden həkimiyəti oyuncagi əldən alınmış usaqın voziyyətinə salıb. Ermənilərin Qarabağdan könüllü çıxmaları ABŞ-nin ermənilərin "hüquq və azadlıqları"nın pozulması ilə bağlı ölkəmizə qarşı manipulyasiya etmək imkanlarını möhdudlaşdırır. ABŞ-nin sözlərinə "hə" deməyən Azərbaycanın öz əraziləri üzündə suverenitəni bərpə etməsi dünya ağalığına iddialı olan ABŞ-nı qicqlandırır. İstidklərini qəbul etdirə biləməyən Ağ Ev cülgəliq edərək "The Washington Post" qəzəti vasitəsilə ölkəmizi "atəş"ə tutur. Türkərdə belə bir deyim var: "Atəş düşdürü yeri yandır". Amerikada bilməlidir ki, pul müqabilində sifarişlə ölkəmiz haqqında yazdıqları qeyri-objektiv, qarızlı yazılarla Azərbaycandan nifrotənən başqa heç nə qopara bilməyəcək.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

Qərbi Azərbaycan İcması ABŞ-dən Azərbaycana qarşı qərəzli siyasetindən əl çəkməyi tələb edib

"Amerika Birleşmiş Ştatlarının Beynəlxalq Dini Azadlıq Komissiyası dini azadlıqlarla dair hesabatının ölkəmizə bağlı hissəsində qərəz və Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə höyata keçirdiyi sofordən sonra dorc etdiyi hesabatın oradakı mövqəni və dini abidələrənəcə heç bir zərər verilmədiyini tösidiqəməsinə baxmayaraq, komissiya naməlum "insan haqları təşkilatları"nın hanısa narahatlıqları olduğunu qeyd edir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikir Qərbi Azərbaycan İcmasının açıqlamasında yer alıb.

Açıqlamada, həmçinin bildirilib: "Bu hesabat Dövlət Departamentiñ cari ilin mayında bu mövzuda dorc etdiyi anti-Azərbaycan hesabati ilə cini dəst-xətə yazılıb. Komissiyanın hesabatının Dövlət Departamentiñ hesabatından keçmiş 300-ə yaxın məscidi və azərbaycanlılar mösəs bütün digər dini və mövqəni əsrin çağdaşlaşdırma faktlarını görmezden gəlir.

Ermənistandan azərbaycanlıların etnik və dini nifrat zəminində tamamilə qovulması, bu ölkədə vaxtılı dövlət qeydiyyatından keçmiş 300-ə yaxın məscidi və azərbaycanlılar mösəs bütün digər dini və mövqəni əsrin çağdaşlaşdırma faktlarını görmezden gəlir.

Qərbi Azərbaycan İcması ABŞ-dən Azərbaycana qarşı qərəzli siyasetindən əl çəkməyi və bölgədə sülhün bərqrar olunmasına mane olmamığı tövbə edir. ABŞ insan hüquqları və dini irs mösəsindən, ərmenistandaq qulvumus azerbaiyancıların qayğılı hüququnu destək ifadə etməli, Ermənistandaq daqıtulan Azərbaycan dini və mövqəni etməməlidir.

Azərbaycanda erməni dini abidələri ilə bağlı osassız iddialar geniş yer verən ABŞ-nin sözügedən qurumu, nadənsə

Beynəlxalq Jurnalistlər Şurası Fransadan açıqlama istədi

Dünyanın 64 ölkəsində təmsilcisi olan Beynəlxalq Jurnalistlər Şurasının (GJC) Xarici Media Məclisi bir gün əvvəl Fransada azərbaycanlı jurnalist Aygün Həsənovanın tozzyigilərə məruz qalması ilə bağlı etiraz boyanı yayıldı.

Qurumun Xarici Media Məclisinin södrü Elşən Qənizliyevi AZƏRTAC-a bildirib ki, onlar jurnalistə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar. "Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

Yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu manəcənən beynəlxalq hüquq və azadlıqlara ziddir. Dünyanın siyasi mərkəzlərindən birində jurnalistlərə qarşı belə bir davranışla koskin şəkildə qınayıblar.

"Biz bütün hallarda jurnalistlərə qarşı hor cür basqı və zorakılıq pişiririk. Ötən gün Azərbaycanın rəsmi media qurumu AZƏRTAC-in Yeni Kaledoniya ezmə edilmiş əməkdaşlığı Aygün Həsənovaya qarşı olan başqlarla görə, Fransa hökumətindən açıqlama istəyirik. Fransada kimi bir ölkədə jurnalistin peşəkar fəaliyyəti yoxlu man

COP 28 Azərbaycan üçün nə ilə yadda qalacaq

"Yaşıl enerji" bumu ölkəmizə də iqtisadiyyatını saxələndirməyə imkan verəcək

Xəbər verildiyi kimi, Prezident İlham Əliyevin də qatıldığı Birleşmiş Ərəb Əmirləklərinin (BƏƏ) Dubay şəhərində təşkil olunmuş BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 28-ci (COP 28) sammitində 140-dan çox ölkənin liderləri iştirak edirlər. Həmçinin 70 mindən çox nümayəndənin, o cümlədən iri biznes və qeyri-hükumət təşkilatlarının təmsilçiləri, tədqiqatçılar, ekspertlər və jurnalistlərin iştiraku ilə keçirilən sammit dekabrın 12-dək davam edəcək.

Sammit çərçivəsində "SOCAR-in dekarbonizasiya strategiyası və gələcək perspektivləri" mövzusunda keçirilən tədbirdə Azərbaycanda oraf mühitin mühafizəsi, ekojoli tarazlığın bərpə edilməsi istiqamətində görülen işlər, həyata keçirilən proqramlardan ortafı bəhs olunub. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında "yaşıl enerji", "yaşıl kənd təsərrüfatı", həbələ təbiətə dost olan texnologiyaların tətbiqi ilə karbon neytrallığının təmin edilməsinin osas hədəflərindən olduğu diqqət çətdirilər. Tədbirdə çıxış edən Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) prezidenti Rövşən Nəcəf hasilat prosesində məqsəd yandırmağın sifir emisyonlu, emissiya intensivliklərinin azaldılmasına, "Sifir metan", 2050-ci ilə qədər "Xalis sifir" (Net Zero) hədəflərinə çatmanın şirkətin osas məqsədlərindən olduğunu bildirib. O, bu addımların SOCAR-in korporativ sosial mosuliyyəti ilə yanaş, oraf mühitin mühafizəsi baxımından nümunəvi enerji şirkətinə çevriləməsi istiqamətində atıldıqını da vurgulayıb.

Dünyanın her yerində olduğu kimi, Azərbaycan da hor gün iqlim dayışlığı ilə bağlı ciddi problemlərlə üzəlşir. Ölkənin bəzi yerlərində quraqlıq və su qılıqlı müşahidə olunur. Bu və digər səbəblərdən torpaqın degradasiyaya uğraması ölkənin többi etihadlarının tükənməsinə səbəb olur. Neft-qaz hasilati da torpaqın degradasiyasına və suyun çirkənməsinə "kəmək" edir. Ona görə də bərpə edilən enerji ekojoli tarazlığın pozulmasını aradan qaldıran önemli faktor olduğundan alternativ enerji mənbələrindən istifadə gündəlikdə dərhal ona vacib məsələdir.

Bu gün alternativ enerji mənbələrindən olan günsüz enerjisindən dünyanın bir çox ölkəsində istifadə edilir. Evlərin damlarına və divarlarında düşən günsüz enerjisindən istifadə bu evlərin sakınlarının illik enerji tələbatını xeyli azaldır. Günsüz və istilik enerjisi tozlaşdır, sadədir və onun bütün formalarının alınması többi üsullardır. Onu da deyək ki, Azərbaycanda günsüz və külək enerjisindən sistemi şəkildə istifadə edilməsi "yaşıl enerji" konsepsiyasının osas elementlərindən.

İşğaldan azad olunan ərazilərimizin günsüz və külək potensialı həmin ərazilərdə istehsal olunan elektrik enerjisiniñ digər rayonlara noqlı edilməsinə imkan yaratıdıcı. Məlumat üçün bildirik ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur 7200 meqavat günsüz, 2000 meqavat külək enerjisi potensialına malikdir. Ölkəmizin daxili su etihadlarının ise toxminən 25 faizi, yeni illik 2 milyard 560 milyon kubmetri bu regionda formalasılır. Günsüz enerjisi potensialı Füzuli, Cobraylı, Zəngilan və Qubadlıda, külək enerjisi potensialı isə Laçın və Kəlbəcərin dağlıq ərazilərindən da çox müşahidə olunur. Bölgədə mövcud olan Tərtərcay, Bazarçay, Höküriçay kimi osas və digər kiçik çaylar böyük hidroenerji potensialına malikdir. Həmçini

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

nın inkin tohilihərə əsasən, Kəlbəcərdə günlüğ 3093, Şuadə iso günlük 412 kubmetr termal su etihadlarının mövcud olması ehtimal edilir. Qarabağın dağlıq hissəsindən 100 metr hündürlikdə külüyin orta illik sürətinin saniyədə 7-8 metr olduğu geniş orazalar mövcuddur. Xüsusilə Kəlbəcər və Laçın rayonlarının Ermonis tanla sorən orazılarda külüyin orta illik sürəti saniyədə 10 metrə çatır. Ümumilikdə Qarabağın dağlıq orazılarda külök enerjisinin potensialı 500 meqavatadır qıymətləndirilir. Bu orazılarda 2025-ci ilədək 11 hidroloji, 8 meteoroloji, 1 radiometeorojoloji (radar), 4 radioekoloji, 2 hava keyfiyyəti üzrə kompleks avtomatik ölçmə stansiyaları və 1 aerozond stansiyasının qurşdırılması nəzərdə tutulub. Şusa, Kəlbəcər, Ağdam, Zəngilan və Füzuli rayonlarında 5 meteoroloji stansiyaların qurşdırılması ilə bağlı tədbirlər görülür. Su etihadlarının qıymətləndirilməsi məqsədilə 10 çay üzündən 11 hidroloji avtomat stansiyasının qurulması işlərinə başlanılmışdır.

Təbii ki, bu resurslardan istifadə etmək üçün in məbləğdə vəsait telob olunur. Bunu isə Dünya Bankı yaxşı bilir. COP 28 sammitinin işə başlığı əsərədə Dünya Bankı Qrupunun (DB) Bakıda təqdim etdiyi Ölkə İqlim və İnkişaf Hesabatına əsasən deyə bilərik ki, Azərbaycana 2060-ci ilə qədər davamlı inkişaf və karbonsuzlaşdırma tədbirlərinin həyata keçiriləsi üçün 44 milyard dollar investisiya lazımdır. Dünya Bankının hesabatında deyilir ki, bu xərclərin əhəmiyyəti hissisi kommersiya və özəl sektorların maliyyələşdirilməsi hesabına tomin edilməlidir. Hesabatda da o da qeyd olunub ki, karbonsuzlaşdırma üzrə öhdəliklərinin gücləndirilməsinə baxmayaq, Azərbaycan hələ də öz milli hədəflərinə tam nəfərət bilməyib. 2030-cu ilə qədər istixana qazı emissiyaları 1990-ci ildəki səviyyədən 35, 2030-cu işə qədər isə 40 faiz azalmağıdır. Təsadüfi deyil ki, COP 28 sammitində "SOCAR-in dekarbonizasiya strategiyası və gələcək perspektivi" mövzusunda keçirilən tədbirdə Rövşən Nəcəf SOCAR-da ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində görilən işlər, həyata keçirilən layihələr, qeyd olunan hədəflər və onlara çatmaq üçün göləçək addımlar, neft-qaz əməliyyatlarında "yaşıl enerji"nin tətbiqi, dekarbonizasiya və enerji keçidi sahəsində strateji məqsədlərə dair ətraflı təqdimat keçirildiyi ilə xatırladıb.

BMT-nin iqlim üzrə COP 28 konfransında inkişaf etməkdə olan ölkələrin liderləri Zirvə görüşü zamanı BMT-nin Baş katibi Antonio Quterer qazıntı yanacağında bərpəpaolunun enerji mənbələrinə "adətli və dayanıqlı" keçidi tomin edəcək komissiyamın yaradıldığını elan edib. Baş katib xüsusi qeyd edib ki, "yaşıl" energetika bumu zəngin xammal etihadlarla malik inkişaf etməkdə olan ölkələr öz iqtisadiyyatlarını saxələndirməyi və transformasiya etmək imkam verəcək.

Azərbaycan dünyanın müxtəlif şirkətləri və investorları ilə günsüz və külək-elektrik stansiyalarının tikintisindən dair sazişlər və memorandumlar imzalayıb. Onlardan sonuncusu oktyabr ayında SOCAR ilə BƏƏ-nin "Masdar" şirkəti arasında ümumi güclü 1 qigavat olan günsüz və külək-elektrik stansiyalarının tikintisindən dairdir. Azərbaycan 2030-cu işə qədər ümumi enerji balansımızda berpa olunan enerji mənbələrinin payının artırılması hədəfinə və ya hədəflərinə vaxtından əvvəl nail olmağı planlaşdırır.

Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

"Azərbaycan" a cavab verirlər

"Azərbaycan" qəzetinin 3 noyabr 2023-cü il tarixli nömrəsində "AYNA" "parking"i göstərmiş" adlı təqnidə yazısına Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyi tabeliyində Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi tərəfindən cavab göndərilmişdir. Agentliyin idarə Heyətinin sədri Anar Rzayevin imzaladığı məktubda deyilir:

"Azərbaycan" qəzətində dərc olunmuş "AYNA" "parking"i göstərmiş" sərləvhəli məqəldə toxunulan məsələlərlə bağlı aşağıdakılardan təqnidən təqdim edir:

Kiçik problemlər həll olunur, böyük çatışmazlıqlar isə həl də qalır

Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi ölkəmizdə, o cümlədən paytaxt Bakı şəhərində səlahiyyətləri çərçivəsində yol hərəkətinin təsliyi və tohlikasızlıq səviyəsinin artırılması, şəhər mobilliyinin inkişaf edirilməsi, bu çərçivədə ictimai nəqliyyatın rahatlığının və əsləcanlığının təmin edilməsi, mikromobillik sahəsində dönya tərəbəsinin tətbiqi və digər istiqamətlərdə işlər həyata keçirilməkdədir. Şəhər mobilliyinin on vacib elementlərindən biri də parklanma idarəsinə aid deyil.

3 aydan artıq bir müddətdir ki, AYNA tərəfindən ədənişli parklanma sisteminin tətbiqinə başlanılıb. Bu gün də Bakı şəhərinin müxtəlif ərazilərində Azərbaycan Respublikasının Nazirler Kabinetinin "Nəqliyyat vasitələrinin parklanmasına görə ödənişin möbələzi"nin təsdiq edilməsi haqqında 25 iyun 2023-cü il tarixli 213 nömrəli qərarına uyğun olaraq mərhələli şəkildə parklanma yərləri təşkil edilir, yol nişanları qurşdırılaraq ədənişli parklanma sistemi tətbiq edilir.

Bildiririk ki, parklanmaya olan tələbatdan asılı olaraq Bakıda şəhərin müyyən hissələri 4 ədənişli zonaya bələndüb. Bakı şəhərinin mərkəzində parklanmanın 1 saatı 1 manat, digər zonalarda müvafiq olaraq 1 saatı 70, 40, 30 qəşiq məbləğində müyyən edilib. Parklanma yerlərinin yeni qaydaları əsasında idarə edilməsi bu sahədə nizam-intizamın yaradılmasına, qanunsuz pul yüksəminin qarşısında almaqla maliyyə şəffaflığının təmin olunmasına idarət edir. Parklanma üçün qanunsuz pul yüksəminin qarşısının alınması məqsədilə ədənişli mobil tətbiq və SMS vasitəsilə, yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilir.

Özərəz işləyənlərinin günlük "parking" xərcləri etiraz doğurur

Parklanmanın idarə edilməsi, o cümlədən ədənişli parklanmanın təsliyi tələb və təklişin tənzimlənməsi baxımından çox vəcib amlı hesab edilir. Ədənişli parklanma həm də çəkindirici alət hesab olunmaqla insanların gündəlik səyahətlərdə şəxsi mənik avtomobilərindən intimat etməsinə və alternativ nəqliyyat növlərinə üz tutmasına kömək edir. Bu şəhərdə nəqliyyat tələbinin idarə edilməsi və təxəcların azalmasına müraciət təsir göstərir. Bu səbəbdən dünya təcərisindən baxdıqımız zaman görürük ki, iş yerlərinə şəxsi minik avtomobilər ilə gələn sürücülər hər hansı güzəştlərin edilənmişdir.

"AYNA öz həyətindəki parklanma məntəqəsini fəaliyyətsiz sayır..."

Bildiririk ki, Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin 2019-cu il 22 aprel tarixli 187 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Fərdi parklanma talonlarının forması, həyət onlara verilməsi Qaydasi"na uyğun olaraq təşkil edilmiş parklanma yerindən hər iki istiqamətdə yoluñ hər iki konarı boyu 100 metr məsafədə yerləşən ev və ya binalarda yasayan sakıncların müraciətlərinə baxılar və uyğun olduğu təqdirdə müraciət edildiyi tarixdən 15 iş günü müddətdən nəqliyyat vasitələrinin ədənişsiz saxlamaları üçün fərdi parklanma talonları təqdim edilir. "Azərbaycan" qəzətinin əməkdaşı İxtiyar Hüseyinli fərdi parklanma talonu almaq

üçün etdiyi müraciət əsasında AYNA əməkdaşları tərəfindən əraziyə baxış keçirilir, qanunvericiliyin tələb etdiyi müddət orzunca də İxtiyar Hüseyinliyə yasadığı evin yaxınlığında yerləşən parklanma məntəqəsində ədənişsiz istifadə üçün fərdi parklanma tələbi verilmişdir.

Parklanma yerindən didərgin düşənlərin yaratdığı problemlər

Bildiririk ki, parklanmanın idarə edilməsi sahəsində AYNA-nın səlahiyyətləri yalnız dövlət avtomobil yolları ilə çərçivələnir. Yəni əzərəz orzulardır və yayış sahələrinin daxilində parklanmanın idarə edilməsi ilə bağlı hər hansı bir tədbir görəmək AYNA-nın səlahiyyətlərinə aid deyil.

Daha öncə isə qeyd etdiyim kimi, Nazirlər Kabinetinə tərəfindən parklanma yerindən ədənişli parklanma sisteminin tətbiqinə başlanılıb. Bu gün də Bakı şəhərinin tarixi zonalarını özünlə, həm şəhərin tarixi zonalarını müqayisə edir. Parklanma yerlərinin yeni qaydaları əsasında idarə edilməsi bu sahədə nizam-intizamın yaradılmasına, qanunsuz pul yüksəminin qarşısında almaqla maliyyə şəffaflığının təmin olunmasına idarət edilir. Parklanma üçün qanunsuz pul yüksəminin qarşısının alınması məqsədilə ədənişli mobil tətbiq və SMS vasitəsilə, yalnız nağdsız qaydada həyata keçirilir.

Özərəz işləyənlərinin günlük "parking" xərcləri etiraz doğurur

Parklanmanın idarə edilməsi, o cümlədən ədənişli parklanmanın təsliyi tələb və təklişin tənzimlənməsi baxımından çox vəcib amlı hesab edilir. Ədənişli parklanma həm də çəkindirici alət hesab olunmaqla insanların gündəlik səyahətlərdə şəxsi mənik avtomobilərindən intimat etməsinə və alternativ nəqliyyat növlərinə üz tutmasına kömək edir. Bu şəhərdə nəqliyyat tələbinin idarə edilməsi və təxəcların azalmasına müraciət təsir göstərir. Bu səbəbdən dünya təcərisindən baxdıqımız zaman görürük ki, iş yerlərinə şəxsi minik avtomobilər ilə gələn sürücülər hər hansı güzəştlərin edilənmişdir.

Ədəniş parklanma müddətinin 22:00-00:00 deyil, 20:00-00:00-başlanması ilə bağlı təkliş və bunun sakıncların rahatlığı ilə əlaqələndirilməsi ilə bağlı bildirikmə istəyinə təsir göstərir. Sakıncların fərdi parklanma talonu əldə edərək bütün gün boyu yaşadıqları ümvanlıyaya yaxın orzularda ədənişsiz park edə bilirlər. Ədənişli saat intervalı şəhərdə nəqliyyat sənədliyə və parklanma tələbatına uyğun olaraq müyyən edilib.

Xahiş edirik nəzərə almasınız.

REDAKSİYADAN

AYNA həqiqəti etiraf etmək istəmir

Bir müddət önce paytaxt sakınclarını narahat edən avtomobilərin parklanması ilə bağlı problemlər toxunmuşduq. "AYNA" "parkinqi" göstərmiş" sərləvhəli arasdırırmızla bağlı redaksiyamızda deputatların, dövlət məmurlarının, ictimaçı xadimlərin və sədət vətəndaşlarının razılıq zənglərindən bəlli oldu ki, əslində, avtomobilin parklanmasında sahəsində problemlər daha cəhdər insanları narahat edən xəli alava nöqsan da var.

Bu mövzuda növbəti araşdırırmızı hazırlayarkən ilk yazıla bağlı Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyi tabeliyində Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyində (AYNA) redaksiyamızı məktub daxil oldu. Oxucularımıza yuxarıda təqdim etdiyimiz cavab məktubundan da göründüyü kimi, konkret faktlər və arqumentlərə əks olunan araştırma möqələmizlə bəzən təqdim etdiyimiz cavabın məktubundan da göründüyü kimi, konkret faktlər və arqumentlərə əks olunan araştırma möqələmizlə bəzən təqdim etdiyimiz cavabın məktubundan da

Qızılçaya yoluxma təhlükəli həddə çatır

Son həftələr bir sırada dünya ölkələrində, habelə Azərbaycanda qızılçaya virusuna kütłəvi yoluxma halları müşahidə edilir. Yüksək yoluxduruculuğa malik bu xəstəliyin təkcə uşaqlar deyil, böyükərlər arasında da artması, uşaq ölümlərinin qeydə alınması comiyətəde, xüsusun də valivinələr arasında ciddi narahatlılığı səbəb olur.

Şəhriyyə Nazirliyi Azərbaycanın müxtəlif regionlarında qızılçaya ilə əlaqədar vətəndaşlara peyvəndləmə ilə bağlı çağrı işlədi. Bildirililər ki, ölkə orazisində qeydə alınmış qızılçaya hadisələri arasında bözen risk qrupuna aid uşaqlarda ağrılaşmalar, bakterial infeksiyalardan inkisiyi, gecikmiş müräciətlər və ya yanlış diaqnostika hallarına rast gəlinir. Valideynlərin nəzərinə çatdırılıb ki, uşaqların sağlamlığının qorunması və yoluxma hallarının qarşısının alınması məqsədilə ölkədə qüvvədə olan "Profilaktik peyvəndlər təqvimini" nəşərən, 1 və 6 yaşlarında olan bütün uşaqlar 2 dəfə qızılçaya, epidemik parotit və mexmərök infeksiyalarına qarşı vaksinasiya olunmalıdır.

Ruminiyada epidemiyə elan edilib

2023-cü ilin əvvəllərindən Türkiyə, Rusiya, Orta Asiya, İran, Qazaxistən, Ruminiya və Gürcüstanda qızılçınan artması müşahidə edilir.

Yoluxucu xəstəliyin sürətli artışı ölkələrdən biri də Ruminiyadır. Hətta vəziyyət o dorucaya çatıb ki, bu ölkədə qızılçaya epidemiyası elan edilib. Bu barədə Ruminiyannı Şəhriyyə Nazirliyi məlumat verdi. Hazırda 41 əyləndən 29-da 2 minə yaxın qızılçaya yoluxma faktı qeydə alınıb.

Ruminiya Şəhriyyə Nazirliyi ölkədə uşaqların 78 faizinin peyvəndin ilk dozunu, peyvənd olunmamış həlqəyə olan uşaqların 62 faizinin isə iki doza qəbul etdiyini bildirib.

Qızılçaya yoluxmada yüksək artımın müşahidə edildiyi digər ölkə Qazaxistandır. Bu ilin əvvəllərindən ölkədə təxminən 18 min nəfər qızılçaya yoluxub. Onların 82 faizi uşaqlardır. Qazaxistən Şəhriyyə

Nazirliyinin Sanitariya və Epidemioloji Nəzarət Komitəsindən bildirilib ki, qızılçaya yoluxmuş 15 minə yaxın yaşın 83 faizi peyvənd olunmamışdır. Xəstə uşaqların 60 faizi valideynlərin imtiñası sobəbindən peyvənd almayıb, qalan uşaqlar isə peyvənd yaşına çatmayıblar və ya tibbi güzəştərə maliblərdir.

Noyabrdan qızılçaya yoluxma halları ilə bağlı epidemioloji voziyyəti sabitləşdirmək məqsədilə uşaqların əlavə kütłəvi immunizasiyasının aparılması qorara alınıb. Ötən ay ölkəyə 500 min doza götərilib, dekabrda isə daha bir milyon dozanın çatdırılacağı gözlənilir.

Höküm deyir ki, uşaqlar arasında ölüm hallarının artması vaksinasiya prosesinin düzgün aparılmaması ilə əlaqədardır: "Pandemiya zamanı peyvəndən yaimma müşahidə edildi. Həm də COVID-19 döndəmində orqanizmimiz, immunitet sistemimiz zöflədiyi üçün bəxşətəkliyinə maliblərdir, alovlanmalar baş verdi. Vaksinasiyasi prosesi no qədər güclənərsə, xəstəliyin qarşısı bir o qədər tez alınacaq. Peypənd olunmayan insanlar 1 ay fasilə ilə hor iki dozunu qəbul edə bilərlər. Vaksinasiyadan keçib-keçəmdən xətrənləşməyən böyük "Measles IgM" testindən keçərək qanlarında qızılçılıq antitellörini miqdarmı öyrənə bilərlər. Böyükərlər uşaq vaxtı peyvəndləndikləri üçün zaman keçidək antitellörin soviyyəsi aşağı düşə bilər. Bu zaman yoluxma baş versə belə, xəstəlik daha yüngül keçəcək, oləmətləri səthi olacaq".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızılçılıq olub-olmadıqlarını dəqiqləşdirmək üçün ilk 3-4 gün təcrid olunmalı, bacğıya, məktəbə buraxılmalıdır, işə getmeməlidirlər".

Üç gün davam edən ilk mərhələdən sonra səpəklərin yaradığını vuğulanın infeksiyonist qızılçınanın bir spesifik olamətlərin ilk növbədə baş nahiyyəsindən başlaya-

Şəhriyyə Nazirliyi Aydan Sevizadə deyir ki, üç mərhələli qızılçaya xəstəliyinin ilk mərhələsinin olamətləri yuxarı tənəffüs yolu infeksiyaları ilə eyni olur: "Bu da insanlar arasında çəşniqliq yaradır. Xəstəlik 38-40 dərəcəyə qədər yüksələn rəharət, burun axıntı, boğazda qıçıqlanma və ağrı, öskürək kimi olamətlərə başlayır. Elə buna görə də bu olamətlər özündən və ya sağında müşahidə edən insanlar qızıl